

Södermanlands-Nerikes Nation

MAJHÄLSNING

till landsmännen

11

UPPSALA 1938

Från vår till vår

Vårfirandet 1937 dominerades för vår nations del av kamratmötet. Ej mindre än 250 landsmän hade hörsammat nationens kallelse, när förste kurator, doktor Martin Söderman, sista april förklarade högtidslandskapet öppnat. Han yttrade i sitt hälsningstal:

»Det finns få sammanslutningar, som växla så hastigt som en studentnation. I allmänhet tar väl inte förvandlingen från den lille recentior till den store nationspampen mer än en fyra eller fem år. Men om också individerna växla, så finns det ändå en enhet, ett sammanhang, och det är Nationen. Under vår korta tid som aktiva studenter införlivas vi i den som en länk i den långa kedja av studentgenerationer, som löper genom hundratals år. Därför är det av stor vikt, att vi se Nationen inte bara det som nu är utan också det, som har varit och skall komma. Vi som nu tillhöra Nationen som aktiva studenter få njuta många fördelar av äldre generationers nit och framsynthet, och vi är å andra sidan förpliktade att, i den mån vi kunna det, själva ställa så, att våra efterföljare med tacksambhet skola komma att minnas oss. Sedd ur den synpunkten blir vår insats i Nationen och vårt intresse för den inte bara något för stunden utan något höjt över tiden. Så förverkliga vi innehållet i den devis, som möter oss när vi träder in i Nationen, att vandra »i fädrens spår för framtids segrar».

Sambandet med äldre generationer inom Nationen känns alldeles särskilt starkt en dag som denna, då vi som samlats, representera över 50 olika studentårgångar. Vi utgöra också en ovanligt rikhaltig provkarta på olika samhällsställningar, yrken och intressen, men vi ha alla ett gemensamt, Nationen. När jag nu hälsar Er alla, äldre och yngre deltagare i kamratmötet, välkomna, vill jag göra det genom att utbringa ett fyrfaldigt leve för vår Nation.»

Vid uppropet visade sig de äldsta närvarande landsmännen vara doktor Frans Berglund, Stockholm, inskriven år 1879, och tullkontrollör Axel Vretling, Stockholm, med inskrivningsåret 1880.

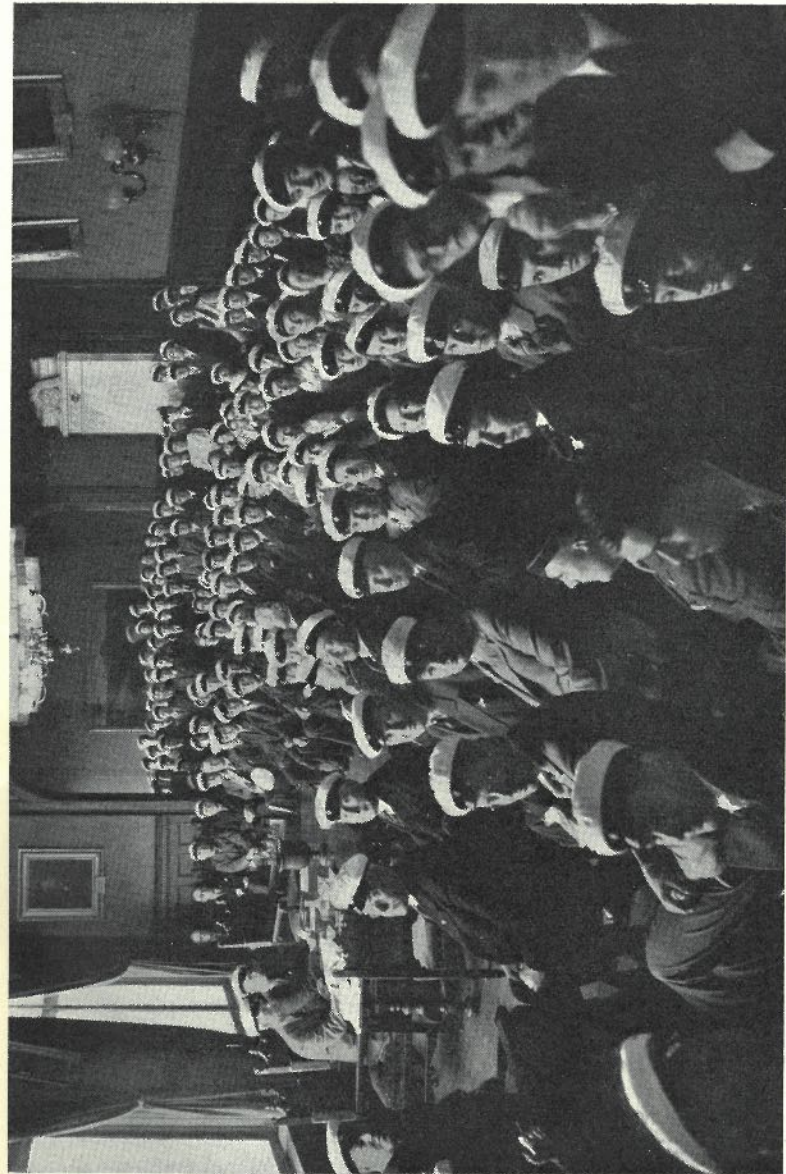
Jag saxar förra delen av uppslagslistan.

Hedersledamöter:

1885 Professor Rutger Sernander.	1908 Advokat Magnus Wistrand.
1898 Sekr. i Generalpoststyrelsen
Victor Flodman.	Advokat Fritiof Hydbom.
1900 Kommerseråd. Martin Jansson.	Fil. doktor Karl Asplund.
1894 Doktor Gustaf Neander.	Läroverksadjunkt Sven Birath.
1905 Professor Sune Lindqvist.	1909 Advokat Gösta Grönberg.
1902 Professor Jöran Sahlgren.	Docent Carl Larsson.
1906 Andre bibl. Jonas L:son
Samzelius.	1910 Kyrkoherde Nils Olsson.
1899 Lektor Matts Essén.	Lärov.-adj. Hugo Zetterqvist.
1906 Läroverksadj. Carl Cederblad.	Ombudsman Gerhard Larsson.
1904 Univ.-bokhandl. Nils Wallin.	1911 Lektor Einar Westbladh.
1903 Univ.-lektor Olof Gjerdman.	1912 Fil. mag. Stina Persson.
	1913 Borgmästare Eric Wahlberg.
	1915 Bibliotekarie Sven Sernander.
	1916 Doktor Magnus Boberg.
	1917 Fil. doktor Gösta Attorps.
Docent Gunnar Sörbom.
	1919 Doktor Johannes Belfrage.
	1920 Kyrkoherde Gunnar Hultgren.
Fil. mag. Allford Rogsmo.
	1921 Fil. mag. Gustav Berger.
Stadsassessor Eric Ljunggren.
Fil. mag. Erik Brevner.
	1922 Stadsfiskal Wolmar Dryselius.
Fil. mag. Hugo Gauffin.
Länsnotarie Bo Hogner.
	1923 Docent Åke Åkerström.
Doktor David Ymer.
Fil. kand. Torsten Stenborg.
Fil. kand. Louise Ramholm.
Distriktschef Carl-Erik
Ringhammar.
Docent Claes Blum.
	1924 Redaktör Erik Hj. Linder.
	1925 Fil. lic. Arne Furumark.
Med. kand. Carl Tibblin.
Kyrkoherde Bo Löwenström.
Komminister Åke Danielsson.
Fil. mag. Britta Söderlindh.
Fil. doktor Martin Söderman.

Landsmän:

1879 Doktor Frans Berglund.
1880 Tullkontrollör Axel Wretlind.
1887 Distr.-sekr. Magnus Lönnroth.
Doktor Carl Thunström.
1894 Rektor Nils Lundqvist.
Stadsfogde Valdemar Tegner.
Överste Arvid Böklin.
1895 Kyrkoherde Torsten Petri.
Direktör Mauritz Carlson.
1896 Doktor Yelverton Tegner.
1898 Landssekr. Erland Montell.
1901 Folkskoleinspektör Gunnar
Thunander.
1902 Häradshövding Styrbjörn
Dahlqvist.
Doktor Morits Simon.
Överstelöjtn. Ragnar Wrang.
1903 Regissör Ragnar Hyltén-
Cavallius.
1905 Läroverksadj. Hilding Linder.
1906 Direktör Fritiof Söderbäck.
Tandläkare Carl Åman.
1907 Riksdagsman Torsten Lundell.
Folkskoleinspektör Walfrid
Hammer.

Högstidandskapet 1937

Till hedersämbetsmän utsågos:

Inspektor — professor Rutger Sernander,
Förste kurator — kommerserådet Martin Jansson,
Andre kurator — doktor Frans Berglund,
Bibliotekarie — rektor Nils Lundqvist,
Skattmästare — sekreteraren i Gen.-poststyr. Victor Flodman,
Sång- och musikanföreläsare — doktor Yelverton Tegner,
Teaterdirektör — doktor Gustaf Neander,
Klubbmästare — direktör Mauritz Carlson,
Förste fanbärare — direktör Fritiof Söderbäck,
Andre fanbärare — folkskoleinspektör Gunnar Thunander,
Nationsfotograf — borgmästare Erik Wahlberg,
Idrottsledare — docent Åke Åkerström,
Krönikör — läroverksadjunkt Carl Cederblad,
Preparatföreläsare — professor Jöran Sahlgren.

Hederskurator uttryckte sin och de övriga hedersämbetsmännens tacksamhet, varpå han uppdrog åt hedersinspektor Rutger Sernander att träda i funktion och tillsammans med nationens nuvarande inspektor utdela kuratorsklubbor till de närvarande förste kuratorerna, vilka ej tidigare erhållit sådana, nämligen:

Rektor Nils Lundqvist 1902,
Folkskoleinspektör Gunnar Thunander 1907,
Professor Jöran Sahlgren ht. 10—vt. 11,
Docent Carl Larsson ht. 18,
Kyrkoherde Gunnar Hultgren vt. 28,
Kyrkoherde Bo Löwenström 1931,
Docent Claes Blum vt. 33,
Docent Åke Åkerström vt. 35,
Notarie Sven Gunnar Thorsell ht. 35,
Fil. doktor Martin Söderman vt. 36—vt. 37.

Överlämnandet beledsagades av några personliga ord till var och en. Kommerserådet Martin Jansson avslutade så landskapet med ett anförande av i huvudsak följande lydelse:

När jag nu å de äldre landsmännens vägnar vill framföra ett tack till Nationen, vänder jag mig i första hand till Inspektor, professor Jöran Sahlgren, en inspektor, som på ett utmärkt sätt fullföljt sina företrädares traditioner och är en sådan inspektor som Södermanlands-Nerikes Nation bör hava. Han lever med i sina landsmäns arbete och intressen. Värdet av en sådan samvaro, som Nationen har under sin

inspektors ledning kan icke överskattas. Nationen är en skola för livet, både när det gäller vardag och festlig samvaro. Här ha vi mottagit många nyttiga lärdomar för livet, och starka vänskapsband ha knutits. Vi komma alltid att med tacksamhet minnas våra år som aktiva landsmän och glädjas varje gång vi få tillfälle att åter komma hit. Vi räkna det som en heder att kallas sörmland-närkingar. Här ha vi själva funnit ungdomsglädje och livslycka, och det önska vi också åt kommande generationer. Förr i tiden fanns det på Nationens fana ett band med inskriptionen: »Framåt». Det var vår ledstjärna då, och jag hoppas att det skall bli så även för kommande generationer och önskar er, unga landsmän och dem, som komma efter er, lycka och framgång.

Vid landskapet överlämnades de två första exemplaren av den nya porträttkatalogen till inspektor, professor Jöran Sahlgren, och förutvarande inspektor, professor Rutger Sernander.

Till innehavare av Einar Petris minne, vilket skall utdelas »till en landsman, som gjort sig känd som god kamrat», utsågs enhälligt fil. stud. Torgil Ringmar.

Sista aprilfirandet följde i övrigt vanlig tradition. Efter supé på Gillet besöktes Värmlands nation, där kuratorerna utbytte älskvärda värhälsningar. Vid nattsexan på nationen hölls åtskilliga tal, varav man särskilt minns Karl Asplunds versifierade hyllning till studenterna.

Första maj tågade nationen med fana i spetsen till nationsgraven på Uppsala kyrkogård. En dubbelkvartett utförde några sånger, varpå inspektor trädde fram till graven och yttrade:

»Södermanlands-Nerikes vackraste och käraste symboler äro fanan och gravstenen. Fanan är livet, arbetet och framtiden, gravstenen är döden, vilan och forntiden. Tillsammans ge dessa symboler uttryck för generationernas växling, för tacksamheten mot de bortgångna, för hoppet om de efterkommande. De äro oss båda lika kära. Liksom dagen framstår i klarare glans med natten som bakgrund så brinner glädjen ljusare på sorgens allare. Sorgen renar sinnet och skänker djup åt tankarna. Ej med klagan skall våra bortgångna landsmäns minne firas. Med glädje minnas vi, vad de gjort för oss. Vi vilja visa dem vår tacksamhet genom att gå vidare på deras väg mot nationens ärofulla framtid. Vi betala bäst tacksamhetsskulden till våra döda genom att underlätta livet för våra efterkommande. En gång kommer även till oss den store befriaren Döden, en gång ligga också vi under gravstenen. Ha vi rätt förvalt det arv, vi fått från våra föregångare, skola tacksamma sörjande stå vid vår grav. Den enskilde landsmannens liv är kort, men Södermanlands-Nerikes nation skall leva lika länge, som den vårdar minnet av sina döda. Ett kärleksfullt öde har smitt en vänskapens kedja åt

Södermanlands-Nerikes nation. Den täres av rost och nötes av arbete, de slitna länkarna huggas bort och ersättas av nya, men kedjan håller.»

Inspektör nedlade en krans vid graven och den korta men stämningsfulla högtidligheten var över.

Senare samlades man till middag i Rikssalen på Uppsala slott. Där var dukat för omkring 225 personer i denna vårt lands ståtligaste bankettsal och en angenäm stämning präglade alltigenom samvaron. Talens rad inleddes av förste kurator, som uttryckte sin glädje över den stora anslutningen och hälsade alla och envar välkommen. Läroverksadjunkten Carl Cederblad talade för hembygden, och kamratmötet svarade med ett månghundrasträmmigt »Känner du landet». Nationen hade vid detta tillfälle äran och glädjen att hälsa två gamla landsmän välkomna som hedersledamöter, nämligen professor Erik Wellander, Stockholm, och universitetslektor Olof Gjerdmann, Uppsala. Fil. mag. Rune Waldekranz läste krönika och vid kaffet i galleriet kåserade fil. mag. Torsten Lagerstedt om rikssalen, varpå man var färdig att lyda »hornboskapens» uppmaning att lämna gemaken för att bege sig till Polacksbacken och nationsexercisen.

Festligheterna avslutades officiellt med ett mycket lyckat framförande av spexet »Madagaskar» på Slottskällan. Och så var det meningen att kamratmötet skulle upplösas. Men de gamla och de nya vännerna visade sig ha så svårt att skiljas; att man i all hast improviserade en gask på nationen. Stämningen blev mycket hög och till dess bibehållande bidro verksam Rutger Sernander, Bo Löwenström, Per Dohlwitz och Gunlög Ringmar. De uppräknade få ursäkta men att ens i en redogörelse här använda titlar skulle ge en falsk bild av verkligheten.

Som nationens representanter vid vårfesten i Helsingfors avreste den 6 maj jur. stud. Erik Söderlund och undertecknad. Som vanligt gävo våra finländska vänner prov på en strålande gästfrihet och en glädjande uppskattning av de goda förbindelserna mellan Nylands och Södermanlands-Nerikes nationer. På vår egen vårfest hade vi glädjen mottaga nylänningarna, jur. stud. Nils Mickvitz och fil. mag. Börje Mårtensson.

Vårterminens sista landskap hölls den 22 maj. Till hedersledamöter beslöt nationen kalla landshövdingen i Örebro län, Bror Hasselrot och landshövdingen i Södermanlands län, Bo Hammarskjöld. I diskussionen underströks kraftigt att kallelsen icke fick betraktas som tillkommen endast på grund av de valdas officiella ställning utan i stället som ett tack från nationen för visat intresse. Vid samma tillfälle utsågs jur. stud. Hans Stjernqvist till förste kurator.

Vid den efterföljande kuratorssexan på Rullan fick nationen tillfälle att tacka den avgående förste kuratorn, fil. doktor Martin Söderman för den långa tid han på ett utmärkt sätt förvaltat kuratorsämbetet. Man

erinrade om, under vilken oerhört arbetssam tid han stått i spetsen för nationen, då han haft att förbereda såväl kamratmötet som utgivandet av porträttkatalogen.

Vid de stora festligheterna i samband med firandet av Gripsholms slotts 400-års jubileum representerades nationen av inspektör och doktor Söderman, vilken senare var medlem av festbestyrelsen, samt av en fanborg på sex landsmän. Jubileet var som bekant mycket lyckat och de del-

Arkadien från trädgården

tagande landsmännen tillbragte ett par verkligt trevliga dagar för att inte tala om nätter i Mariefred och Strängnäs.

Nationens hembygdkurser kunde i år fira trettioårsjubileum och sommarens kurs var i likhet med den första förlagd till Flen. Jubileet behandlas på annan plats i denna majhälsning av lektor Matts Essén.

Minnet av Bastiljens stormning högtidlighölls på sedvanligt sätt den 14 juli och Marseljäsens eggande toner spred sig under fil. lic. Arne Furumarks rutinerade ledning över det sommartomma Uppsala.

När landsmännen på hösten återvände till Uppsala stod nationens bostadshus »Arkadien» färdigt att mottaga sina hyresgäster. Man avsynade det noga och fann skattmästaren, bibliotekarien Jonas L:son

Samzelius, väl värd de tacksamhetens ord, som förste kurator å nationens vägnar riktade till honom på läsårets första landskap den 25 september.

På dagen en vecka senare hälsade nationen recentiorerna välkomna vid en lyckad gask. Den älskvärda och för de ungas sinnen fullkomligt ofarliga »Handledningen av recentiorer», som ersatt forna tiders skändningar, leddes på ett roligt och trevligt sätt av fil. mag. Gunnar Annell, vilken tydligen tillfullo tillgodogjort sig den moderna pedagogiska forskningens alla rön. Det för varje år alltmera ökade antalet studentskor — i denna årgång uppgående till omkring 30 procent —, och för att tala med universitetets rektor, »den i oroväckande grad tilltagande civilisationen» har framtvingat nya former för nationsfesterna. I följd därav dominerade också dansen på recentiorsgasken. Den under de senaste åren sorgligt försummade sången synes nu under sång- och musikanförares, fil. stud. Torgil Ringmar, medryckande ledning gå mot en renässans. Kandidat Ringmar hälsade för sin del recentiorskorna med följande hyllning:

Recentiorska!

(Mel. Dear Evelina.)

När hösten är kommen och blommorna dö,
 då knoppas nationen med en och annan liten mö.
 Det spritter, det sjunger i hjärta och sal,
 när vårblommor tråda recentiorsbal.
 Refräng: ¶ Recentiorska! Recentiorska!
 Ge mig en dans! — En enda liten chans. ¶

Full var soffan vid mottagning i kuratel
 utav landsmän, som skulle se, om på Dig var något fel,
 men Din mun, Dina ben, hela Din atmosfär,
 gjorde den som var kritisk i stället pin kär.
 (Refr.)

Uti slocknande hjärtan upptändes ny glöd
 ur punschvana strupar steg suckar upp om kärleksnöd,
 ty en bågare nytt vin ger alltid god törst
 och striden blir hård om att få dricka först.
 (Refr.)

Och som bina församlas kring blommande lind
 så svärma nu landsmän runt rodnande studentskockind.
 Kuratorer, inspektor, vid bräddfull pokal
 och samtliga landsmän nu bida ditt val.
 (Refr.)

Ge en klunk ur Din bågare åt en och var
 men se till att Du spar, så att nästa höst Du har nå't kvar,
 ty vi landsmän vi älska blott knoppar och vår
 och nationen skall knoppas igen nästa år.

(Refr.)

Tagen recentiorskor ett högt ideal!

Inspektorskan har var höst ny druva uti sin pokal.
 Året runt bär hon blommor och tjuisar landsmän
 och när blommorna vissnat, hon knoppas igen.

¶ Fru inspektorska, fru inspektorska,
 ge mig en dans! — En enda liten chans. ¶

Lördagen den 23 oktober presenterades »den nya revyformen» vid en nationsafton. Teaterdirektören, fil. stud. Sven Björkman, stod för rusthållet och hade åstadkommit ett med stora ovationer mottaget spektakel, vari han avslöjade sig som på en gång den borne revy författaren, -regissören och -skådespelaren.

Föreställningen upprepades två dagar senare vid den middag för arkitekter, entreprenörer, kontrollanter och »andra gynnare», som nationen gav i samband med avsyningen av »Arkadien».

Nationsfullmäktige sammanträdde den 13 november. Till skattmästare omvaldes enhälligt bibliotekarien Jonas L:son Samzelius.

Efter fullmäktigesammanträdet följde programenligt gåsmiddag. Denna var trots att dagen olyckligtvis kolliderade med den stora kårbalen synnerligen väl besökt. Förste kurator hade nöjet att hälsa icke mindre än ett hundratal personer välkomna till denna förnämliga fest. Nationen besöktes därvid för första gången av sin nyvalde hedersledamot landshövding Bo Hammarskjöld. Genom en beklaglig olyckshändelse kunde tyvärr ej landshövding Hasselrot infinna sig. Bland övriga gäster märktes fru Hammarskjöld, biskop Gustaf Aulén samt en mängd hedersledamöter och andra äldre landsmän. Konstnären David Wallin, vilken också gästade nationen, hade vänligheten överlämna en tavla med hembygdsmotiv. Av studentskorna mottog nationen en synnerligen trevlig gåva i form av broderade bordsstandar med nationsvapnet. Initiativet härtill hade tagits av klubbmästarinnan, fil. stud. Brita Ramstedt, som också med benäget biträde av de övriga studentskorna egenhändigt broderat dukarna. Festen fick i sin helhet ett synnerligen förnämligt och solennt förlopp. Till ej ringa grad kan klubbmästarparet, med. kand. Sven Kræpelin och fröken Ramstedt, vilka på ett fullständigt föredömligt sätt skötte sina åligganden, taga åt sig äran härav. En gammal landsman med stor erfarenhet på detta område, försäkrade också i ett tackbrev till förste kurator, att klubbmästarparet uppnått det verk-

liga »klubbmästerskapet». Under middagen föredrog fil. mag. Olle Berg en spirituellt krönika och kandidat Gunnar Holmquist hade strängt sin lyra och höll följande:

Tal till dagens festföremål.

När på befallning av vår förste herr kurator,
jag träder upp att läsa över dagens text,
och axla kappan som det skönastes orator,
jag märker nogsamt bristen i min växt.
Ty ämnet är av ålder oklart till naturen,
och svårbehandlat, nyckfullt, delikat,
tve tydligt rentav, fastän formskönt i konturen.
Jag såg det stundom, doftande från bordets fat,
och njutet samman med en god burgunder,
men röda läppar, sköna ögons klara glans,
jag skådat åter, andra stunder.

I detta läge hältre lösning mig ej fanns
— personligt kluven, blev jag ständigt skralare —
än söka hjälp hos föregångare i samma fack.
Jag vände mig direkt till världens förste talare,
Neanderthalaren, som salt i prydlig, uroxskinnsydd frack,
och talte över maten till sin kvinna, bister:
»Kvinna, hustru, gås, mitt läckra lårmeget
du stekt, så ta' mig inlandsisen, utan ister,
det är ju hårdare än urbergssten!»
Förskräckt vid dessa manligt kärva tilltalstoner,
jag framåt genom seklen hastigt lopp
till Jesu Syrachsson, ej räknad bland kanoner,
till denne ställde jag mitt skygga hopp.
Men kärvt den gamle talte: »Ifrån pigor
däjlige, dig snarast vänd, men släpp ej ur din hand
en god och läcker fågel!» Nu stod jag skönt, och rigor
sig efter ryggen smög, då utan minsta grand
av hopp jag gick till skalden från Venusia,
som sjöng till Lalages och blonda Pyrrhas pris
och även något till den fons Bandusia.
Och si, han kvad på vidsynt klassiskt vis:
»Den ljuva Lalage, som ler och kuttrar,
jag älskar högt och även Chloë, som mig flyr,
fast jag som Pyrrha stundom något puttrar,
är även hon mig ljuv och dyr.»

Jag rodnade och drog mig undan för att övertänka
Horatii moral och något dunkla karaktär,
då hoppets stråle åter syntes blänka:
Jag mindes något om en kyrkofader klok
och gick att höra, vad han tänkte, gamlingen.
Högst värdig talte då prelaten som en bok:
»Det måste fastslås, kvinnan tige i församlingen!»
Förtvivlad nu jag hastigt dädan sprang
och tänkte, är det allt, jag får från kyrkan,
då till min själ en tanke trang:
bisp Martin är berömd för fromhet i sin dyrkan!
Med godlynt glans i ögat, vörtnadsvärd och fet
den blide biskopen av Thours mig sade:
»Spörjer du om kvinnan o, min son, så vet,
att unkarlar och helgon fromma, glade
hon städse själslig oro skänkt,
men gåsen, god, för fastande asketen
gör livet drägligt, något vinbestänkt,
allt till vi uppnå sedan saligheten.»
Svärmodigt grubblande på dessa visa ord
smög ynglingen sig sakta undan
till Italiens sköna, solbelysta jord,
där drömmarn Dante satt i stum begrundan.
»Min vän», så talte tårbemängd,
den veke skalden ifrån Florens,
»min Beatrice vandrar nu å salig ängd,
och mera skön hon är än vårens
blomster, jag själv begynt mitt »Nya liv»
la donna pietosa jag besjunger på terziner,
min nya män'ska kräver ock ett viv,
och denna särskilt ljuv och fin är.»
Mitt öga fylldes nu av känslig gråt,
och skyndsamt övergav jag den, som Beatrice älska',
och norrut for jag så med första båt
ifrån Commedia Divina och från skalders välksa.

I många hamnar under vägen jag mitt ankar
dels i botten fällde, dels i botten drack,
och hörde många skalders sköna tankar
och ropte stundom: »Det var tusan», stundom: »O och ack!»
Jag slutligt hamnade vid Själlands stränder
och landsteg vid den staden Helsingör,

där gick prins Hamlet och vred händer
och tänkte högt och var på hemskt humör.
Min prins jag sade: »Läna mig Ert öra,
säg är Ophelia Ert sanna ideal?»
»Att leva eller icke leva, kan det samma göra,
mann' ädlare att lida och fördraga ödets kval,
och låta henne till ett kloster föra!»
»Min prins», jag skakad sade, »ack ord och åter ord.»
Jag tänkte, säkert är prins Hamlet galen,
och for så hem till Sveriges jord,
med hjärtat fyllt av dikterna och talen.

Där stod jag på den skånska stranden,
missmodig och bedrövd halft i trance,
jag höll mig själv helt ömt i handen,
det var det enda stöd, som fanns.
Ur djupet av penséerabatter
jag väcktes åter upp till liv
utav en gåskaris skånska snatter,
han kom med lugna, tunga kliv
och talte så till mig de orden:
»Till Sörmland-Nerike följ mig nu!
Förgäves sökte du kring hela jorden,
vad *där* med lätthet finner du!»
Och glad jag ropte: »Fågel trogen,
dig till ära och till minne,
bär det också rent åt skogen,
vill jag stå med modigt sinne
inför landsmän i vår sal
med min fyllda rimpokal!»

»Stopp min gosse, metern akta,
bliv ej lyrisk, tag det kallt»,
sade fågeln, »skynda sakta,
med en smula attiskt salt
ur de drömda, visa orden
drag du ut ett vackert tal
nu till tärnorna kring borden,
blott gör det kort, ditt pekorall!
Min loft skall vara att förtäras,
närmast männens hjärtan då,
skall jag ändå troget bäras.
Till *ditt* värv, o yngling, gå.»

Och ynglingen gick med bävan i sin själ:

Kvinna, kvinna på historiens blad,
se'n morgontimmans stund i Eden,
skrev *Du* ständigt rad på rad:
en fransk monarks historia, var hans älskarinnors,
en mans, hans hustrus är,
ett folks, är folkets kvinnors.

Skalderna, alltse'n sin vers de högg i sten,
(sån't händer än), ha rimmat, stundom dåligt
stundom sämre, om Dig, om Dina ben,
Din kropp, Din näsa, mun och panna;
volymer hopas på volymer ständigt,
Din hyllnings flod kan aldrig stanna.
Vad batar mig att längre sjunga,
med min svaga klena röst
här räcker ej ens Stjernqvists tunga.

Upp i Bröder,
hjärtat glöder
varmt bak manligt hårdstärkt bröst!
Nu kvinnans skål, i alla tömmen,
sångarns brist, men sångens ämne aldrig, glömmen!
Fatter landsmän så pokalen,
Kvinnans skål, nu börjar balen!

Höstterminens andra landskap hölls onsdagen den 8 december. Till senior valdes jur. stud. Erik Söderlund, vilken genom ett mångårigt och tråget arbete i nämnder och kommittéer samt som f. d. klubbmästare väl meriterat sig för denna utmärkelse.

Måndagen den 13 december bär namnet Lucia och enligt gammal god sed hade studentskorna då rustat till fest för landsmännen. Programmet för vars huvuddel fröknarna Brita Ramstedt, Inger Petterson och Gunlög Ringmar svarade, var synnerligen välkomponerat och i sketcher och kupletter risades på ett älskvärt sätt studenternas små svagheter. Den försagda rodnad, som stundom uppträdde på landsmännens anleten, skvallrade om flickornas träffsäkerhet. Bland de trevliga uppslagen märktes den stora Lucastävlingen, där de mera kända landsmännen länge kämpade om titeln »Nationslucas». Fil. lic. Arne Furumark fick de flesta rösterna och övertog omedelbart den sköna Lucias roll vid glöggbalen. Jultomten uppträdde också fram på natten

och skänkte landsmännen just de gåvor, de länge drömt om. Mest uppmärksammas blev skattmästarens julklapp — honom begåvade nämligen studentskorna med en bygglåda. En fin vink om det efterlängtrade studentskehuset.

På det gamla årets sista dag samlades landsmännen vid professor Per Perssons grav på Uppsala kyrkogård, där förste kurator med anledning av att åttio år förflutit sedan Per Persson föddes, nedlade en krans från nationen.

Lördagen den 5 februari 1938 hölls terminens första landskap. Härvid hade förste kurator nöjet meddela, att nationen av inspektor, professor Jöran Sahlgren, fått mottaga en gåva på 500 kronor till allmänna stipendiefonden. Då lågo också nationens stadgar och reglementen färdiga i tryck. Landskapet beslöt med anledning härav till protokollet anteckna sin tacksamhet till jur. stud. Bertil Tullberg för det stora arbete han nedlagt på utgivandet. Till senior utsågs docenten Dag Norberg.

Till följd av vissa avsägelser hölls den 16 februari ett extra landskap, varvid teol. stud. Astor Mandéus valdes till klubbmästare.

Vid nationsaftonen den 26 februari höll docent Åke Åkerström ett kåseri, betitlat »På grekiska färdevägar». I en på samma gång rolig och instruktiv framställning gav han fängslande glimtar från det antika och det moderna Grekland och de problem, som där möta en arkeolog. Landsmännens förtjusning talade sitt tydliga språk om att docent Åkerström är hjärtligt välkommen igen. Programmet utfylldes med dans till arla morgonstunden.

Till följd av de vackra dagarna i mars började landsmännen redan få vårkänslor och folket skriade på spex. Kandidat Torgil Ringmar, sång- och musikanförelaren, kände sig träffad och trollade i hast fram »Mohrens sista suck», som gavs vid en nationsafton den 26 mars. Denna strålande opera hade sedvanlig framgång. Man kunde ju icke heller vänta något annat, när så rutinerade spexare som förutom sånganföraren herr Carl Wellander, Rolf Steneberg och Erik Jonsson svarade för tolkningen av denna ödesmättade tragik. Stridsbullret bakom kulisserna »spelades» med all önskvärd ackuratess av teaterdirektören, kandidat P. A. Persson och kandidat Bertil Tullberg. För en inledande kabaretavdelning svarade på ett utmärkt sätt fil. stud. Sven Björkman.

Nationens fanor, vilka under årens lopp blivit ganska illa medfarna, äro på restauration hos Licium i Stockholm och vid årets vårfestligheter komma de alltså att i ny glans stråla landsmännen till mötes från taket i nationssalen. Även beträffande denna fråga är det kandidat Tullberg, som tagit initiativet och hos landskapet påyrkat åtgärder.

Genom »Arkadien» har nationen bidragit till lösningen av landsmännens bostadsfråga, men problemet om nationshusets ombyggnad är alltjämt

lika brännande. Byggnadsfonden fick i höstas ett glädjande tillskott, då skattmästaren kunde meddela, att han mottagit 38,635 kronor. Summan har huvudsakligen influtit i Närke, där landshövding Bror Hasselrot stått i spetsen för insamlingen. Med de alltjämt stegrade byggnadskostnaderna förslår dock detta belopp tyvärr inte långt i vår strävan att i likhet med hembygden skapa »nya hem i gamla gårdar». För att emellertid så snart vi få möjlighet härtill kunna skrida till restaurering har förvaltningsdirektionen vidtagit förberedande åtgärder.

Under det gångna året har nationen mist många av sina äldre landsmän.

Ernst Lundquist hade länge varit de svenska författarnas nestor, då han gick bort vid 86 års ålder. Han var son till med. doktorn Gustaf Lundquist i Nyköping, där han vart student 1869. I Uppsala drev han humanistiska studier men lämnade universitetet utan examen 1877 — han kunde inte komma överens med professor Sigurd Ribbing, Boströms efterträdare som professor i filosofi. Han hade då i flera år uppträtt som författare och särskilt uppmärksammas som lovande dramatiker. Försiktigtvis började han med små proverb, lyckades och tog större uppgifter, t. ex. äktenskapsdramat »Skådespelarens hustru» (1879) och lustspelet

»Kusin Jacques», hans största sceniska framgång, som även gjorde storlycka i Köpenhamn med över 100 uppföranden. 1881—98 och 1904—07 var han litterär rådgivare vid de kungliga teatrarne i Stockholm.

Det var emellertid som berättare han framför allt gjorde sig gällande. Novellen var högt i ropet på 1880-talet, och han började med sådana: »Sannsagor och fantasier» kom 1881 och följdes omedelbart av tre band »Profiler». Tiden var ju »det unga Sveriges», den stridande, pessimistiska, kritiska, realistiska författargruppens. Det ligger nära till hands att räkna honom dit, det skedde också ibland, men småningom fann man, att han var föga tendentiös och alldeles odogmatisk. Han var berättare och skildrare, närmast i släkt med de borgerliga romanförfattarna från den tidigare realismen som t. ex. Frans Hedberg, men med en mjukare stil och finare karakteristik, vilket även präglade hans verk i det större formatet. Jag har inte sett honom nämnd som folklivsskildrare, men berättelser som »Dum-Petter» och »Nyberg gifter om sig» äro utmärkta representanter för arten. Framför allt var det likväl medelklassen, som gav honom ämnen. Mångsidig människokännedom och vidhjärtat för-

stående gjorde honom till en övertygande tolk av vardagsliv och alltagsöden, tidslynn och klassegenheter. Sitt allra bästa gav han i de vemodiga teckningarna av människor från livets skuggsida, höstfolket, innerligast och finast i berättelserna om kvinnor, vilkas liv förrunnit i sanden, emedan de offrat sig för andra, av kärlek eller plikt känsla (»Fjärde budet», »Smink», »Konstnårsblod»). Efter 1900 inträdde en förändring: både noveller och romaner fingo en vidare synkrets och en djärvare resning, motivvalet vart mera omväxlande, självtilliten starkare. Det är en rikare skala i skildringarna; i flera fall erinras man om Paul Heyse, som älskade Italien liksom han (»Fortunas tempel», »Pulvia» m. fl.). Hans sista roman kom ut 1934.

En mycket betydelsefull insats gjorde han också som översättare — i flit och skicklighet som sådan kan han jämföras med en annan nycopensare, Ericus Schroderus, som 1612 vart translator regius. Det var framför allt den franska realistiska prosaromanen han överflyttade till svenska, men han översatte också från andra språk.

Personligen var han en aristokratisk natur, tillbakadragen och finkänslig, blygsam och fullkomligt fri från intrig och reklam. Ovanligt ståtlig gestalt och ett vackert ansikte skaffade honom under hans första tid i Stockholm vännamnet *Lord Byron*, under vilket han var allmänt känd. Det var kanske inte så träffande men dess mer ett mått på vännernas tillgivenhet och hyllning.

Ruben G:son Berg

När vår förste kurator sista gången sände landshövdingen **Karl Johan Bergström** studentkatalogen, tackade denne som vanligt i ett långt och hjärtligt brev. Han undrade om någon satte ett sådant värde på nationens gåva som han, säkerligen ingen som studerade den med en sådan kärlek och ett sådant intresse.

De orden ge med ens en klar bild av mannen, för vilken pietet och vänfasthet voro ett stycke av hans innersta jag. Uppsala, Södermanlands-Nerikes nation, landsmännen som han känt och kände voro minnen kanske bland de mest strålande och levande från ett osedvanligt rikt livsverk för den av en

svår sjukdom lamslagne åldringen.

Man tänker sig gärna Bergström som Örebro-barn och Örebro-student. Men sammanhängande med faderns juridiska och politiska karriär blev

hans födelseort hovrättsstaden Kristianstad (född den 5 maj 1858), och sin mogenhetsexamen tog han vid Stockholms gymnasium. Det var ungefär samtidigt med faderns inflyttning till Örebro som landshövding, och som örebroare inskrevs han i vår nation den 3 oktober 1876. Alltid trofast på sin post tjänstgjorde han i åtta terminer som nationens förbärare.

År 1885 blev han juris utriusque kandidat och 1895 häradshövding i Västmanlands västra domsaga. Tack vare att Erik Gustaf Boström fått sin uppmärksamhet riktad på den unge häradshövdingen blev denne 1900 utnämnd till landshövding i Norrbottens län. Här verkade han till 1911, då han flyttade över till sin faders län, Örebro. Erhöll 1925 avsked. Flyttade till Stockholm och därefter till Strängnäs, där döden nådde honom den 13 augusti 1937.

Norrbottenshövdingen mötte sitt län i en sjudande utveckling. Socialpolitiska frågor, arbetare-, bebyggelse- och kommunikationsproblem av väldiga mått staplade sig kring ödemarkens sagolikt rika järnmalmsstockar, vilka det nu gällde att rationellt avverka och föra ut på världsmarknaden, Norrbotten själv och hela riket till verkligt och framtida gagn. Centralfiguren i allt häruppe var vid sekelskiftet Hjalmar Lundbohm. Det blev för Bergström och Norrbotten av den största betydelse att han genast kunde ansluta sitt eget verk till denne stormans. Man torde nog ej fara vill, om man präglar det fattiga lantbruksfolkets och lapparnes intressen som framför andra liggande den nye hövdingen om hjärtat. Lapparnes känslor av vördnad och kärlek till den väldige »maaherra» voro också lika djupa som rörande.

Örebro län mötte honom ej med Norrbottens vittomfattande national-ekonomiska problem, men med en jämn ström av administrativa ärenden och fordran på initiativ. Kriget och kristiden föll under hövdingeskapet över Örebro län. I hela sitt djupa allvar krävde de mycket av den högre ämbetsmannakåren, och Bergström tog ansvaret härutinnan med en arbetsprestation och en personlig inställning, vars minne ännu lever friskt i länet. Det var t. ex. omöjligt att trots läkares befallning få honom att för sin personliga del utvidga den lagliga matransonen. Det går sägner ute i bygderna växlande på många tiotal om de kilon hans kroppshydda förlorade. Nå det fanns ju litet att ta på.

Med åren utvecklades han till en patriark av bredaste och originellaste mått, något som sannerligen ej minskade det goda förhållande vari han stod till länsborna. Jag erinrar mig det sammanträde den 2 december 1924, då vi på Örebro stadshotell stiftade Örebro läns naturskyddsförening under hans ordförandeskap. Jaha, nu skulle vi välja styrelse. — Fjorton, det var många det, nå, när ni så vill, då tar vi väl det. —

Visst välja vi med acklamation, vi skall väl ha ordentligt med tid över att höra Rutger, som rest ända från Uppsala för att tala med oss om Närkes natur. — Broddeson ta vi väl till sekreterare och så får han redigera årsskriften. Jordägare är bra att ha med, när vi skola underhandla om naturminnen ute i bygderna. Nils ska vi ha med från Ekeberg, och så får du Gillis vara med från Norrtorp. — På så sätt dröjde det ej länge förrän föreningen, nu en av våra viktigaste naturskyddsliga föreningar, var konstituerad med styrelse, stadgar och allt.

Med landshövdingsskapet i Örebro och återinträdet i nationen nu som hedersledamot får Bergströms intresse för sin gamla nation åter liv och innehåll. När våra sommarkurser förlades till Närke, blev det högtidsdagar för honom. Här styrde och ställde han från morgon till kväll med allt och för alla. Då fick han i hjärtliga och gammaldags vändningar föreställa landsmännen för sina länsbor.

Jag erinrar mig hembygdsfesten vid Riseberga under sommarkurserna vid Fjugesta midsommaren 1912. Närkingarne runt om i bygden hade mött sina studenter mangrannare än någonsin förr eller senare. Prins Eugén sågs i deras krets.

Som bekant hade Riseberga under Olof Hedengrens tid varit brännpunkten för den religiösa väckelsen i Närke på 1850- och 1860-talen. Hedengrens höga predikstol var framlagen ur gömmorna och utsatt på gårdsplanen som tribun för festtalare: vår hedersledamot, föreståndaren för Kävesta folkhögskola J. V. Jonsson och den som skriver dessa rader. Det var en märklig syn man hade från den Hedengrenska katedralen. Kilsbergen höjde i väster sin indigoblå kuliss, och mot söder över Edsbergs fruktbara åkrar gick blicken nedåt »godbiten av Närke», Vibynäjden. Men närmast intill tribunen stod tusentals av Närkes allmoges i täta led skockade över Riseberga gårdsplan och trädgård. Dock ej omedelbart under oss talare. Där var en fri rektangel och den bevakades av landshövdingen Karl Johan Bergström i egen hög person. Viftande med en röd snusnädduk av märssgeldimensioner, iklädd sin landshövdingemössa förmanade och hytte han med sin väldiga kryckkäpp åt det övermaga publicum som alltför respektlöst trängde sig för nära talarstolen.

Så gjorde vi, som mest fått bära sommarkursernas tunga och hetta, med prins Eugén och landshövdingen i spetsen en utflykt upp i bergen och till Latorp. Där åto vi lunch hos Hegardt, regements- och Sanna-hedskamrat till prinsen. Middag åto vi hos Wetters på Bärsta, där prinsen gästade. Det låter indiskret att tala om matsedlarne, men, som vi strax skola komma till, har det sin särskilda betydelse. Den var identisk på bägge gårdarne: rökt lax, kyckling, sparris, jordgubbar.

Så bjöd oss prinsen att med honom och sin kammarherre Rolf

Cederström följa med i hans nya automobil till Örebro. Sångarne uppstämde »Herr kaptan, sätt maskinen i gång», och så bar det i väg. Vi voro tre landsmän: landshövdingen, chefen för Sveriges geologiska undersökning Johan Gunnar Andersson samt undertecknad, och hela sällskapet var inviterat till supé på Örebro slott hos landshövdingen och hans fru. Hon blev nog så lagom glad att ta emot sällskapet först klockan halv tolv på natten. Vår underbara automobil, säkerligen en av dåtidens bättre, kunde nämligen ej rimligtvis prestera sina efterföljares rekordtider. Det blev en härlig sommarnatt, med ej så litet av Bergströms favoritvin Björlings madeira. Maten serverades på silvertallrikar, på vilka vi med en viss förundran läste namnen Korpilombolo, Vittangi, Kvikjokk, Kiruna, Karesuando och andra sockennamn från Höga Norden. Saken var den, att då herrskapet Bergström lämnade Norrbotten, sände dem varje socken inom länet tallrikar med sina resp. namn ingraverade som minnesgåvor. Och med välbehag åto vi på dem rökt lax, kyckling, sparris, men när vi väntade på desserten, utbrast värden: »det blir väl inte jordgubbar?», varpå värdinnan med en viss indignation svarade »jo, det blir det».

Morgonen därpå förde oss »automobilen» genom de norra Hjälmarsocknarne till Köping, där prinsen ville se den nyss resta Scheele-statyn. Bergström lämnade oss och for åter till sitt län. Vi andra fortsatte österut med Valdemarsudde, dit prinsen hade bjudit Gunnar och mig, som mål. Större delen av de hästar vi mötte hade tydligen aldrig förr sett en bil och reagerade därför ganska häftigt. Jag kunde knappt ha tänkt mig, att en furstlig person en hel dag igenom skulle som innehavare av det monstruösa nya fortskaffningsmedlet bliva så utskälld av sina medborgare som vår värd blev av vederbörande kuskar. Men prinsen hade med tanke på hästmöten till chaufför antagit en duktig Närkes-husar, sin kalfaktor på Sanna hed, och denne klarade alltid skivan om fallen tedde sig kritiska.

Cederström telefonerade under vägen till Strängnäs Stadshotell att ta emot med middag. Den stod också vid vår framkomst framdukad i den idylliska trädgården. Matsedeln kan det ju roa att höra — den beredde oss ett visst nöje: rökt lax, kyckling, sparris, jordgubbar.

På aftonen kommo vi till Valdemarsudde. Supé. Även dess matsedel kanske det kan roa att se. Den började: rökt lax, kyckling, sparris. Medan vi väntade på efterrätten, sade prinsen med låg röst, så att hovmästaren ej skulle höra: »det måtte väl ej bli jordgubbar». Det blev jordgubbar. Men då brast jublet löst.

Karl Johan Bergström tillhörde en släkt av jättar. Benen hade emellertid litet svårt att på gamla dar bära, då den väldige skulle ordna

och regera ute i vildmarken framförallt vid favorithobbyet, om jag så får kalla det, ledningen av skogseldsläckningen.

Pensioneringen träffade honom vid tidpunkten för en stadigt tilltagande invaliditet. Stockholmsvåningen vid Ynglingagatan, som för övrigt låg omedelbart under hans goda vän Albert Engströms, måste han lämna, enär trapporna så småningom blevo honom övermäktiga. Rörligheten inskränktes till ett minimum, och den väntade kallbranden kom i det sista hemmet, det som familjen skapade i Strängnäs.

Men med vilket underbart jämnmod bar han ej stavnsbundenheten och lidandet. Vid skrivbordet hade »det gamla skrället», som han gärna kallade sig, jämt arbete. Det gällde att ordna och ställa med det bl. a. på politiska och administrativa småskrifter rika biblioteket men framförallt att sköta brevskrivningen. I den fick han i gammaldags och hjärtinnerligt menade vändningar röra sig med kära minnen, umgås med vännerna eller på bemärkelsedagar uppvakta innehavarna av de ämbeten han vördade.

Så länge Bergström kunde, tillbragte han en sommarsejour vid Porla. Sedan hans vän och vår landsman Gustaf Neander rett sig ett Tusculum, Lilla Ramsnäs, på Tiveden, hörde det till sommarritualen att Bergström skulle hälsa på. Neanders sörjde då för, att några sörmlänningfamiljer träffades i det trevliga och gästfria hemmet. Sommaren 1932 fördes här samman, utom Neander och författaren, Bergström och hans förste efterträdare på landshövdingestolen Henning Elmquist. »Det gamla skrället» bar sin orörlighet med oförskräckt humor. Glad och god var han som vanligt; anekdotberättandet kanske fick rikare glimtar från hans nobla syn på livet och döden.

Han fyllde 75 år den 5 maj 1933. Drygt ett hundratal av de länsbor, som under Bergströms landshövdingetid stått vid hans sida i landsting, hushållningssällskap, nämnder och styrelser, stämde då möte i Strängnäs för att hylla honom. Det var en ström av bilar som på morgonen gick fram på norra Hjälmarvägen i riktning mot öster och med Strängnäs stadshotell som mål. Där hade de arrangerat en högtidlig fest med sin käre hövding som hedersgäst. Södermanlands-Nerikes nation representerades av sin förste kurator Claes Blum samt professorerna Sahlgren och Sernander.

Länge skulle det ej dröja förrän den åldrige hövdingen återgäldade sina kära närkingars uppvaktning. En augustidag 1937 fördes han till den sista vilan. Från Strängnäs gick sorgetåget västerut. Då Närkesgränsen nåddes, mötte klockeklangen från Götthunda kyrka. Genom den uråldriga bygden utmed Hjälmarens norra strand med gårdarnes flaggdukar svajande på halv stång skred färden. Då Lillkyrka socken var nådd, ringdes från dess kyrka. Så tonade klockeklangen från Glans-

hammars kyrkas härliga stapel, så kom hälsningen från Rinkaby. Sist ringde Örebrokyrkornas klockor, medan tåget med Nationens fana i spetsen gick förbi slottet fram till släktgraven på Örebro södra kyrkogård. En god man, en svensk herreman hade gått ur tiden.

Rutger Sernander.

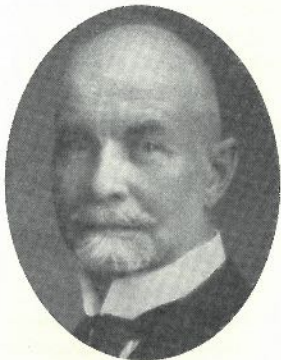
F. d. Hovrättsrådet **Nils Georg Johan Lagerbielke** avled å sin egen dom Veda i Södermanland den 4 december 1937. Han var född i Nyköping den 3 augusti 1861, blev student därstädes 1880 och avlade hovrättsexamen i Uppsala 1885. Efter sedvanlig tingstjänstgöring blev han v. häradshövding 1887, fiskal i Svea Hovrätt 1892, assessor därstädes 1895 och hovrättsråd i samma hovrätt 1906. Till ordförande i Krigshovrätten förordnades han 1916. Han lämnade statstjänsten 1929.

Inom Svea Hovrätt var Johan Lagerbielke högt skattad på grund av sina gedigna kunskaper, sin stora erfarenhet, sin arbetskraft och sin lätthet att i tal och skrift ge uttryck åt sina tankar. Han hade ett utpräglat verklighetssinne och lät i stor omfattning praktiska synpunkter få göra sig gällande vid rättsfrågornas bedömande. Han var själv jordbrukare och hans grundliga insikter i allt, vad till lanthushållning hörde, utgjorde en värdefull tillgång vid prövning av mål, som rörde förhållanden inom denna näringsgren. Ett i sak rättvist resultat var den ledstjärna han alltid sökte följa i sin domargärning. I sin strävan att vid det rättsliga avgörandet vinna ett materiellt riktigt slut var han mer än de flesta obunden av formalistiska hänsyn. Inom Hovrätten förvärvade han sig snart stadgat anseende som en av dess dugligaste domare. Om den uppskattning för duglighet, som kom honom till del å högre ort, vittna de utredningsuppdrag, varmed han hedrades av Kungl. Maj:t, samt de förordnanden, vilka han vid skilda tillfällen emottog som justitiekansler och president i Hovrätten.

Johan Lagerbielke var en verklig personlighet, vilken aldrig tvekade att säga sin mening rent ut och som aldrig dagtingade med sin övertygelse. När under Hovrättens plenarsammanträden Johan Lagerbielke med sin av manlig pondus burna stämma utvecklade sin inställning till föreliggande frågor och klargjorde sin ståndpunkt, lyssnade alla med vördnad och uppmärksamhet till den erfarne mannens tungt vägande inlägg, som ofta nog blevo utslagsgivande för Hovrättens beslut. Sina kolleger omfattade han med trofast vänskap och kamratlig välvilja. Hans humoristiska läggning uppskattades jämväl tacksamt av dem. Undertecknad, som i många år tjänstgjorde å hans division, erinrar sig livligt, hurusom man där aldrig hade tråkigt, ty Johan Lagerbielke tillät sig gärna ett gott skämt, då målens beskaffenhet och omständigheterna i övrigt därtill gav anledning. Framst står dock för mitt minne Johan

Lagerbielke såsom den av känslan för domarekallets vikt och betydelse genomträngde omutligt rättrådige ämbetsmannen. Den respektfulla aktning, med vilken Hovrättens samtliga befattningshavare sågo upp till honom, utgör ett talande vittnesbörd om det anscende, han som personlighet åtnjöt inom verket. Envar visste och kände att Johan Lagerbielke i allo var en man.

Arvid Johansson.

Den 8 mars 1938 avled i Nyköping Redaktören **Albert Edvard Falck**. Albert Falck var född i Ringarum den 5 augusti 1867, men kom som helt ung till Södermanland. När han h. t. 1881 inskrevs i Nyköpings h. a. läroverks 2:dra klass var hans fader, som var snickare, bosatt i Bälinge. Albert Edvard räknade sig som sörmlänning och han höll minnena från skolan och nationen i Uppsala mycket kära. Därför var det endast till glädje för honom, då han återbördades till Nyköping såsom redaktör för Södermanlands Läns Tidning, varom han som skolpojke ej kunde drömma. I skolan blev Albert Falck primus i klassen och hade som knäkamrat

den knappt en månad senare avlidne Generaldirektören A. E. M. Ericsson. Med intresse omfattade Falck allt, vad skolan gav av studier och föreningsliv, och grundlade sitt anscende som präktig kamrat. Skolan uppmuntrade ock hans studier och vid mogenhetsexamen v. t. 1889 erhöill han ett stipendium, avsett för treårig vistelse vid universitetet. Dit ställdes ock kosan hösten samma år, han blev som student inskriven vid universitetet och den 18 sept. i Södermanlands-Nerikes Nation. Här vidgades kunskapsfältet och Falcks intressen blevo många. Han hade ju läst i skolan utom latin och grekiska, som han älskade, även historia, som nu mycket intresserade honom. Hade han i skolan riktat Bragevännerna med sina epistlar och verser, så kom nu turen till nationen, V. f. N. och kamratreten att bliva delaktiga av hans pennas alster och de voro många. Albert Edvard var ingen examenskarl, men kunnig mer än de flesta i mångahanda. Han fick ock tillfälle att under de avbrott i studierna, som ekonomien vållade, se sig om på andra områden, han prövade informatorns yrke och han deltog även i lantbruksarbeten. Blev Albert Falck sålunda ej den lärde akademikern, som kanske hägrat i hans drömmar, så blev han, då han 1898 inträdde på tidningsmannabanan, en synnerligen väl rustad skribent och »en av den svenska

pressens mera bemärkta män» såsom en minnestecknare säger. I tidningen Dagen arbetade han med framgång, men övergick 1901 till Nya Dagligt Allehanda, där han i mycket uppmärksammade artiklar kunde yttra sig inom snart sagt alla ämnesområden bl. a. en serie artiklar från livet i Riksgränsen och Vasoijsaure naturvetenskapliga station, där han var med om de första försöken att med hjälp av drakar studera högre luftlagren m. m. Han kallades 1907 till redaktör för Lunds Dagblad och »här liksom under hela hans tid som tidningsutgivare, kännetecknades hans framträdande av saklighet, omutlighet och en slagfärdighet, som ofta kom väl till pass i den tidens journalistiska polemiseringskonst» säges i en annan minnesruna. För Södermanlands Läns Tidning blev han redaktör år 1909, ett arbete, varpå han nedlade hela sitt intresse. Emellertid nödgades han avgå år 1922, då han drabbades av en hjärnblödning med långvariga sviter. Han återvann snart nog skriv- och talförmågan, som till en början strejkat. Betecknande för Albert Falck var hans anteckningar från denna konvalescenstid. De visa, huru han började skriva som barn etc. En gång skulle han läsa sitt »Fader vår», men kom blott till femte bönen; det oroade honom, men stark latinare som han var mindes han bönen på latin och översatte och blev glad — latinet låg i ett orubbat minnesfack. — Lyckligen repade sig Albert Falck och nu gjorde han de arbeten, genom vilka han rest sig en minnesvärd och visat vilken karl han innerst var. Han fick tillgång till arkivet i Nyköping och skatterna där. Han visade en gång med glädje sin ostörda arbetsplats där och vänner understödde hans arbeten. Hantverksskrån och fabriksväsen i Nyköping är hans största arbete, en bok på 468 sidor, vidare Nyköpings sparbank 1832—1932, Aktiebolaget Periodens femtioårsskrift, Perioden, pappersbruk-bomullsspinneri 1762—1924, Nyköpings Handels societet, Nyköpings Sjömanshus, En gammal gård, Ad pies usus, fromma stiftelser i Nyköping, Nyköpings teater, Trosa stads och Hölebo Härad's sparbank 1835—1935, Bidrag till Sällskapet V. f. N:s historia I, Bragevännen etc.

Bilden av Albert Falcks arbete i Nyköping skulle vara ofullständig om ej nämndes hans arbete i därvarande Oddfellowloge. På ett alldeles särskilt sätt kom där hans omfattande kunskaper till gagn dels såsom ledare och föredragshållare, dels såsom författare av historik och jubileumsskrifter.

Hans ohälsa tilltog dock med åren och alltsedan i julas, då han råkade ut för ett benbrott, har han varit helt bunden vid sjuklägret och då nu döden kom, måste den närmast anses som en befriare. Närmast sörjande äro maka, född Jansson, som sedan 1901 troget hjälpande stått vid hans sida, tre söner och en dotter.

Albert Falck jordfästes, som han själv önskat, i sin skol- och konfir-

mationskyrka, Nikolaikyrkan, den 13 mars, men ligger begravnen helt nära Österkyrka. I ljusst minne lever han hos de många han mött och genom sina arbeten, ej minst »sina gökar» har han rest sig en minnesvärd såväl i Nyköping som i Uppsala.

Martin Jansson.

När jag söker ur minnet frammana bilden av min nu bortgångne barndomsvän **Axel Jacobson**, ser jag gärna framför mig två gossar i blå-rödvitrutiga bomullskläder lekande på bryggan till sin sommarvilla i Oxelösund. Det är Axel och den yngre brodern Gustaf, som äro ivrigt upplagna med sjösättning, manövrering och bärgning av sin segelflotta. Jag ser skonaren »Bröderna» guppa på vikens små vågor, och jag ser den snabba jakten »Zephyr» doppa sitt blankvåta storsegel för lätta vindkast. Över det hela lyser en leende junisol. Denna bild är på visst sätt typisk för Axel Jacobson. Solglittret följde honom genom livet. Jag ser honom i Uppsala på Nationen eller vid matlagets ganska lätt återkommande små aftnar på Gillets bakficka med huvudet lätt tillbaka-kastat och med glittrande ungdomlig glädje i blicken sjungande någon av de melodiska sånger, som väl stämde med hans ljusa lynne. Jag minns honom hållande tal för landsmännen, högt uppskattade men stundom mindre kortfattade anföranden. Jag erinrar mig väl, hurusom vi en gång framåt morgonsidan drogo oss tillbaka från en nationsfest, oaktat Axel redan börjat ett längre anförande. Vi promenerade till Kap för att hämta frisk luft och beräknade att möta Axel på återvägen. Då så icke skedde och då vi vid återkomsten till staden funno fönstren i nationslokalen fortfarande upplysta, återvände vi till Nationen och hörde redan i trappan kandidat Jacobson, vars tal fortfarande pågick. Vi hörde honom medryckande utropa »och därför mina herrar» etc. När vi inträdde i nationslokalen befanns samlingen där utgöras av två personer, kandidat Jacobson och en entusiastisk åhörare.

Såvitt jag kan minnas beklädde Axel Jacobson icke något ämbete inom Nationen, men han intog en bemärkt plats bland kamraterna och var särskilt uppskattad för sitt glada och vänliga väsen.

Efter avslutade juridiska studier lämnade han Uppsala 1902, och våra vägar möttes därefter mera sällan. Sedan han fullgjort sin tingstjänstgöring, inträdde han i Länsstyrelsen i Linköping, där han avancerade till länsassessor. År 1933 utnämndes han till landssekreterare i Gävle och avled där av hjärtslag den 22 juni 1937 i en ålder av endast 58 år.

Varmhjärtad och trofast sörjes han icke blott av maka och barn och övriga anhöriga utan även av en talrik vänkrets, icke minst av kamrater från studentåren. Ett sista vilorum reddes honom på kyrkogården i hans kära födelsestad Nyköping.

Carl Wellander.

Axel Erik (Acke) Altberg, född 1894 i Lilla Malma, Södermanland, avled på Akademiska sjukhuset i Uppsala den 14 januari 1938.

Hans korta levnadsbana blev skiftande. Efter en ganska kort studietid vid Uppsala universitet, under vilken han gav vår nationsteater en del av sina sceniska intressen, några terminer vid Stockholms högskola och efter utbildning till kavalleriofficer (slutligen ryttmästare i reserven) ägnade han sig med stort intresse åt Thalia. Som filmskådespelare, speciellt i Paris och London, och under artistnamnet Eric Barclay har han gjort en insats, som är mera allmänt känd och uppskattad. Hans sista år blevo dock upsaliensarens pånytt. I maj 1937 avlade han en humanistisk filosofie kandidat-examen. De återstående månaderna av sitt liv fick han tillbringa på sjukbädden.

Sven Sernander.

En Södermanlands-Nerikes nations vän och beundrare, hedersledamoten **Gustaf Bernhard Österman**, har avlidit i Stockholm. Han var född i Västra Vingåker, tvillingbroder till Emil Österman. Sin barndom tillbringade han i Vingåker hos sin mormor och efter hennes bortgång kom han till sin moster i Marsjö för att uppfostras till lantbrukare. Men hågen stod till den mera konstnärliga levnadsbanan varför han, liksom hans bror senare även gjorde, sökte sig till Stockholm och Konstakademien där han i sinom tid fick första pris och restipendium. Han utbildade sig så i Italien och Paris.

Det var företrädesvis porträttkonsten som de båda Östermännen älskade. Södermanlands-Nerikes nation äger inspektorsporträtt av dem båda: Emil har målat Per Persson och Rutger Sernander, Bernhard har målat Jöran Sahlgren. Genom eget arbete, energi och begåvning förvärvade sig båda en rangplats bland våra porträttmålare.

Det var tvenne försynta och duktiga män med hjärta för gamla hembygden och dess innebyggare, som äro kära att minnas.

Den nu sist avlidne brodern Bernhard valdes till hedersledamot 1931.

Sigrid Ohlsson-Persson.

Ur studielånefonden har under året utdelats 21 st. lån om tillsammans 27,850 kr., varav 2 st. om 3,500 kr. till studerande i teologiska fakulteten, 2 st. om 3,800 kr. till studerande i juridiska fakulteten, 2 st. om 4,000 kr. till studerande i medicinska fakulteten och 15 st. om 16,650 kr. till studerande i filosofiska fakulteten. Ränta å lånen utgår efter 3,5 %. Årets vinst uppgår till 1,482:68 kr. och har lagts till fondens reserverade medel, som nu uppgår till 10,082:12 kr.

Nationen har även under det gångna året haft äran och glädjen att vara ihågkommen med donationer och gåvor.

Till Per Perssons stipendiefond för latinare i nationen har fröken Sigröd Ohlsson-Persson under året lagt ett belopp av ytterligare 3,000 kr.

Allmänna stipendiefonden har under året fått mottaga följande gåvor:

Av med. d:r Gustaf Neander, Stockholm	100:—
Av direktör Mauritz Carlsson, Stockholm	100:—
Av bankkamrer N. E. Kjellander, Örebro	50:—
Av professor Jöran Sahlgren, Uppsala	500:—
Av landshövding W. Murray	50:—
Räntor	161:26
Förut redovisade	5,695:37

Summa kronor 6,656:63

Till den av nationen för ett par år sedan påbörjade insamlingen av medel till renovering av nationshuset ha som ovan nämnts stora bidrag influtit, främst från Närke, där landshövding Hasselrot i Örebro haft den stora vänligheten leda insamlingsarbetet. Utöver i förra årets Majhälsning redovisade 12,725 kr. ha nu tillkommit 15,995:91, varjämte direktör E. Äqvist, Örebro, utlovat ett belopp av 10,000 kr. Då det icke lämpligen låter sig göra att här meddela alla givarnas namn, måste jag inskränka mig till de största: Garphytte Bruk 3,000, Direktör Ad. Lindgren, Örebro, 2,000, Strängnäs Sparbank 2,000, Frih. Hugo Hamilton, Boo, 1,500, Kammarherre Robert von Horn, Hjelmarsnäs, 1,500, Disponent Iwan Svensson, Skyldberg, 1,000, Fru Augusta Cassel, Stjernsund, 500. Alla övriga bidrag från 1 till 250 kr. voro givetvis lika kärkomna, ehuru de icke äro förtecknade här. Det är med stor glädje och tacksamhet landsmännen hört förtäljas om dessa välvilliga gåvor, och då nu hälften av det belopp, som förvaltningsdirektionen efter ingående beräkningar ansåg behövt, har vunnits, se de med förtroende fram mot den dag, då nationshuset åter skall framstå i värdigt skick.

Från läroverksadjunkten, fil. d:r R. V. Täckholms sterbhus har nationen mottagit 3,000 kr. att av inspektör och kuratorer utdelas i stipendier

om 400 kr. vardera. Nationen är särskilt tack skyldig till sterbhusdelägarna, som överlämnat donationen, ehuru något lagligt testamente ej fanns. D:r Täckholm hade endast på en debetsedel med blyerts gjort några preliminära anteckningar för ett tydligen påtänkt testamente. Det ligger för övrigt nära till hands att antaga, att d:r Täckholm haft uppropet och redovisningen i Majhälsningen för nationens Allmänna stipendiefond i tankarna, när han funderade på sina sista dispositioner.

Till den under året färdigställda studentrumsflygeln, Arkadien, har nationen även mottagit flera värdefulla gåvor, för vilka redogöres i artikeln om huset.

Till alla dem, nämnda eller onämnda, som sålunda ihågkommit nationen med gåvor av skilda slag och bidragit till dess och landsmännens välgång ber jag att å mottagarnas vägnar få uttala ett varmt och vördsammt tack.

Så gå vi åter emot en vår. Alla gamla landsmän och övriga vänner bringar jag en hälsning från Nationen och Uppsalavären.

Uppsala i april 1938.

Hans Stjernqvist.

Landsmännen.

1. Nyinskrivna.

	Född	Studentex. i	Fak.
Nils-Olof Wallin	21/4 19	Uppsala	vt 37 Fh
Ivar Wallensteen	23/9 17	Södertälje	vt 36 Fh
Edith Nisser	12/6 16	Örebro	vt 36 M
Stig Lindkvist	16/7 18	Eskilstuna	vt 37 Fn
Lennart Israelsson	12/2 18	Örebro	vt 37 M
Carin Magnsjö	14/3 17	Uppsala	vt 37 Fh
Rudolf Franzén	19/11 11	Stockholm	vt 37 Ft
Gunnar Atmer	5/7 18	Södertälje	vt 37 J
Karl-Gustav Hellsing	21/12 13	Stockholm	vt 37 Ft
Britt Lindwall	1/9 17	Strängnäs	vt 37 Fh
Lars Wellander	18/12 18	Nyköping	vt 37 J
Benedicta Ulvfot	1/2 19	Nyköping	vt 37 Fh
Lennart Ljunggren	15/4 19	Nyköping	vt 37 J
Carl Tidström	27/1 12	Uppsala	vt 37 Fh
Nils-Ola Nilsson	20/8 19	Örebro	vt 37 Fh
Lars Grafström	12/8 19	Örebro	vt 37 Fh
Göran Inger	27/11 17	Nyköping	vt 37 Fh
Ingrid Bäckström	25/9 17	Nyköping	vt 37 Fh
Britta Forssell	29/12 17	Nyköping	vt 37 Fh
Gösta Gottfarb	11/9 17	Eskilstuna	vt 36 M
Karl-Erik Hagberg	7/3 15	Stockholm	vt 35 Ft
Daisy Hellohf	28/5 17	Nyköping	vt 37 Fh
Ulla Jansson	22/9 17	Örebro	vt 37 Fh
Alf Norberg	17/5 14	Stockholm	vt 32 T
Stig Claeson	5/2 17	Örebro	vt 37 Fn
Marianne Lindblad	3/5 18	Djursholm	vt 37 Fh
Ingegärd Lilja	3/9 18	Stockholm	vt 37 Fh
Sven Husberg	25/2 19	Eskilstuna	vt 37 J
Bengt Alstermark	27/2 15	Örebro	vt 36 J

Gunnel Berg	20/4 18	Örebro	vt 36 Ft
Karl-Erik Holmberg	2/7 18	Eskilstuna	vt 37 Fn
Tage Holmström	17/5 17	Örebro	vt 37 Ft
Bertil Medin	24/5 17	Örebro	vt 36 Fh
Britta Säfholm	31/12 14	Norrköping	vt 34 Fh
Bo Eriksson	30/7 19	Stockholm	vt 37 Fh
Sten Lewenhaupt	20/7 17	Nyköping	vt 36 J
Nils Arvidson	21/6 16	Stockholm	vt 37 Fh
Åke Eveland	31/8 18	Strängnäs	vt 36 Fh
Bernt Larsson	24/5 18	Nyköping	vt 37 Fh
Kurt Holmgren	16/7 08	Stockholm	vt 29 J
Helge Ericsson	22/10 96	Lund	ht 31 T
Erik Sjöqvist	20/11 18	Örebro	vt 37 Fn
Bengt Mellström	7/2 18	Örebro	vt 37 Ft
Georg Wanger	28/8 18	Göteborg	vt 37 Ft
Marianne Sederholm	5/10 16	Malmö	vt 36 Fn
Henry Atterling	15/3 01	Stockholm	ht 36 Fh
Paul Johan Klinthe	24/2 04	Helsingfors	vt 21 J

2. Examinerade.

Praktisk-teologiska prov:

9/12 1937	Alf Norberg.
>	Gösta Strandberg.

Teologie licentiatexamen:

28/5 1937	Gunnar Brandt.
31/3 1938	Ragnar Redelius.

Efterprovning i teologie licentiatexamen:

15/9 1937	Gunnar Brandt.
-----------	----------------

Teologie kandidatexamen:

15/9 1937	Gösta Strandberg.
-----------	-------------------

Juris kandidatexamen:

29/5 1937	Carl-Erik Söderström.
>	Olof Ripa.
>	Bo Hellström.
15/12 1937	P. Olov Jansson.
31/1 1938	Sven Ståhl.

Medicine kandidatexamen:

30/9 1937	Harald Barvæus.
-----------	-----------------

Filosofie licentiatexamen:

29/5 1937	Harald Flemberg.
>	Astrid Bäcklund.
1/11 1937	Bengt Kinnander.

Efterprovning i filosofie licentiatexamen:

28/5 1937	Ernst Lindberg.
-----------	-----------------

Filosofisk ämbetsexamen:

28/5 1937	Gustaf Kleerup.
>	Stina Tidén.
>	Karin Nordström.
>	Per Dohlwitz.
>	Rudolf Kjellin.
1/11 1937	Sven Olsson.
>	Åslög Nilsson.
>	Margareta Sandsjöe.
>	Valter Jacobsson.
15/12 1937	Rune Waldekrantz.
>	Karin Bergström.
31/1 1938	Hans Jägerstad.
31/3 1938	Lars Hellberg.

*Efterprövning i filosofisk
ämbetsexamen:*

1/11 1937 Sixten Björkblom.

Filosofie kandidatexamen:

28/5 1937 Ingegerd Aspling.

» Gunnar Burman.

» Erik Altberg.

15/9 1937 Alva Lidholm.

1/11 1937 Elisabeth Wiberg.

15/12 1937 Gösta Brogren.

31/1 1938 Åke Lundqvist.

» Kurt Ekström.

» Elsa Weiner.

31/3 1938 Signe-Lisa Larsson.

» Gösta Björklund.

*Efterprövning i filosofie
kandidatexamen:*

31/3 1938 Jan Erik Anderbjörk.

Teologisk-filosofisk examen:

28/5 1937 Sven Jonsson.

15/12 1937 Hilding Andersson.

*Till doktorer promoverades den 31
maj 1937:*

Med. lic. Nils Faxén.

Fil. lic. Holger Arhman.

Fil. lic. Manuel J. Casas y Man-
rique.

Fil. lic. Dag Norberg.

3. Avlidna.

Död		Stud.	Föd.
4/5 1937	Åke Bernhard Tigerskiöld	1884 fil. kand.	186
11/6 »	Ernst Abraham Humble	1893 häradsskrivare	187
22/6 »	Axel Leonard Johannes Jacobson	1897 landssekreterare	187
8/8 »	Karl Magnus Hjalmar Lönnroth	1887 distriktssekr.	186
13/9 »	Karl Johan Bergström	1876 f. d. landshövding	185
8/10 »	August Wernlöf	1894 arkivarie	187
11/10 »	Richard Valdemar Täckholm	1885 f. d. läroverksadjunkt	186
4/12 »	Nils Georg Johan Lagerbielke	1880 f. d. hovrättsråd	186
7/12 »	Erik Edengren	1888 f. d. landsfogde	186
20/12 »	Hans Balthasar Reinhold von Arnold	1911 kanslisekreterare	189
27/12 »	Edvard Petrus Alkman	1887 redaktör	186
11/1 1938	Konrad Julius Herman Schwieler	1872 f. d. provinsialläkare	185
18/1 »	Ernst Gustaf Lundquist	1869 skriftställare	185
13/1 »	Axel Erik Altberg	1913 fil. kand.	189
20/1 »	Anders Karlsson	1880 häradssdomare	186
4/2 »	Knut Bogislaus Lind	1924 fil. mag.	189
16/2 »	Axel Göthlin	1873 kyrkoherde emer.	185
8/3 »	Albert Edvard Falck	1889 redaktör	186
10/3 »	Gustaf Bernhard Österman	överintendent	187
15/3 »	Oscar Fredrik Hadders	1878 f. d. överlantmätare	185
1/4 »	Nils Hammarquist	1900 rektor	188
7/4 »	Mårten Ericsson	1889 f. d. generaldirektör	187
10/4 »	Axel Fredrik Klingberg	1883 f. d. distriktsläkare	186

**Nationens ämbetsmän under läsåret
1937—1938.**

<i>Inspektör:</i>	Professor Jöran Sahlgren.
<i>Förste kurator:</i>	Jur. stud. Hans Stjernqvist.
<i>Andre kurator:</i>	Fil. mag. Lars Hellberg.
	Jur. stud. Th. Åke Leissner.
<i>Bibliotekarie:</i>	Fil. mag. Rune Waldekranz.
	Fil. stud. Gunnar Lagerstedt.
<i>Skattmästare:</i>	Andre bibl. Jonas L:son Samzelius.
<i>Klubbmästare:</i>	Med. kand. Sven Kræpelien.
	Teol. stud. Astor Mandéus.
<i>Klubbmästarinna:</i>	Fil. stud. Brita Ramstedt.
	Jur. stud. Brita-Stina Ekbon.
<i>Teaterdirektör:</i>	Fil. stud. Sven Björkman.
	Jur. stud. Per Axel Persson.
<i>Sång- o. musikanförrare:</i>	Fil. stud. Torgil Ringmar.
<i>Preparatförraltare:</i>	Med. stud. Lennart Israelsson.
<i>Idrottsledare:</i>	Fil. stud. Göran Zetterberg.
	Jur. stud. Gunnar Engqvist.
<i>Förste janbärare:</i>	Fil. stud. Per Elauder.
<i>Andre janbärare:</i>	Jur. stud. Bengt Georg Gilmark.
<i>Krönikör:</i>	Fil. mag. Gunnar Annell.
	Fil. stud. Torgil Ringmar.
<i>Nationsfotograf:</i>	Fil. stud. Karl-Gustaf Blomberg.
<i>Nationsnämnd:</i>	
Förste kurator (ordf.).	Fil. mag. Hans Jägerstad.
Andre kurator (sekr.).	Fil. stud. Torgil Ringmar.
Klubbmästaren.	Fil. stud. Gunnar Holmquist.
Klubbmästarinnan.	Fil. stud. Olof Lagerberg.
Jur. stud. Erik Söderlund.	Jur. stud. Carl Wellander.
Jur. stud. Bertil Tullberg.	Fil. stud. Bo Bengtsson.
Fil. mag. Rune Waldekranz.	Fil. stud. Carin Cederblad.

Stipendie- o. betygsnämnd:

Förste kurator (ordf.).

Andre kurator.

Fil. mag. Ingvar Hedlund (sekr.).

Teol. kand. Gösta Björklund.

Fil. stud. Alfhild Berger.

Jur. stud. Erik Söderlund.

Fil. stud. Gunnar Lagerstedt.

Teol. stud. Tore Anshelm.

Med. kand. Ann-Marie Fagerberg.

Med. kand. Sven Kræpelien.

Förvaltningsdirektion:

Skattmästaren (ordf.).

Andre kurator (sekr.).

Universitetsbokh. Nils Wallin.

Fil. lic. Arne Furumark.

Docent Gunnar Sörbom.

Fil. d:r Martin Söderman.

Med. kand. Carl Tibblin.

Lektor Matts Essén.

Självhjälpsföreningen:

Docent Gunnar Sörbom (ordf.).

Fil. d:r Martin Söderman (kassaf.).

Sällskapet V. f. N.:

Teol. stud. Alf Johanson (ordf.).

Jur. stud. Bertil Tullberg (kassa-
förv. ht. 37).Jur. stud. Gunnar Rosenqvist (kas-
saförv. vt. 38).*S:t Eskils Gille:*

Fil. mag. Lars Hellberg (talman).

Jur. stud. Sven Sundström (gille-
fogde).

Utgående balanser i nationens räkenskaper

1. Skattmästarens huvudbok 31 aug. 1937.

<i>Tillgångar:</i>	
Obligationer	28,083: 16
I fastigheterna placerade fondmedel:	
Lån till S:t Larsgatan 6 A	87,792: 99
Lån till Studentflygeln	101,464: 03
	189,257: 02
Borgenslån	22,541: 03
Tillfälliga lån	970: 22
På bankräkning	1,804: 85
På sparbanksräkning	28,266: 27
På postgiro	2,396: 93
Fastigheter:	
S:t Larsgatan 4 (Fastigheten, tax.-v. 130,000, brandfsv. 285,000, 1:—, Möbler i studentrummen, brandfsv. 5,000, 1:—)	2:—
S:t Larsgatan 6 A (Fastigheten, tax.-v. 80,000, brandfsv. 82,000, 87,541: 99, Möbler i studentrummen, brandfsv. 3,300, 1:—, Hyresfordran 250:—	87,792: 99
Studentflygeln (Tomten 25,000, Byggnaden, brandfsv. 375,000, 285,676: 81	310,676: 81
Fordran av Svenska Handelsbanken	1,467: 82
Lån till Studielånefonden	46,000: —
	Summa Kronor 719,259: 10
<i>Skulder:</i>	
Förskott	455: 82
Vinst å obligation	570: —
I fastigheterna placerade fondmedel:	
Lån för S:t Larsgatan 6 A	87,792: 99
Lån för Studentflygeln	101,464: 03
	189,257: 02
	Transport 190,282: 84

	Transport	190,282: 84	
Lån i bank för Studentflygeln		209,212: 78	
Förskottshyra		52: 50	
Nationsfonder:			
Byggnadsfonden	1,180: 48		
Studentrumsfonden	7,569: 03		
Donationsrums fond	1,533: 25		
Restaureringsfonden	28,612: 96		
P. Perssons fond	5,073: 26		
P. Perssons sjukkasafond	10,352: 90		
Biblioteksfonden	8,172: 11		
Hebbes fond	2,089: 95		
Cassels fond	1,045: 39		
Hembygdslbibliotekets fond	1,100: 08		
Sjölanders fond	709: 77		
Stipendiefonder:			
Scippels fond	61,200: —		
Freundts fond	39,105: 35		
Walmstedts fond	16,506: 80		
Enskilda stipendiefonden	16,369: 11		
Widebecks fond	12,122: 76		
Norstedts fond	11,686: 46		
Bagges fond	10,627: 02		
Jörgensens fond	10,517: 87		
Hammarstens fond	10,717: 88		
P. Perssons stipendiefond	6,085: 30		
Wibergs fond	9,122: 86		
Löfgrens fond	6,398: 55		
Margareta Holms fond	6,406: 81		
V. f. N:s fond n:r I	4,472: 96		
V. f. N:s fond n:r II	2,236: 48		
V. f. N:s reservfond	2,657: 62		
Annells fond	5,875: 22		
Konsul Perssons fond	3,683: 04		
Mossbergs fond	3,692: 81		
Allmänna stipendiefonden	5,804: 25		
Wahlfisks fond	2,769: 61		
Sandquists fond	2,616: 53		
Broms fond	1,596: 51	319,710: 98	
	Summa Kronor	719,259: 10	

2. Studielånefondens huvudbok 31 aug. 1937.

<i>Tillgångar:</i>	
På bankräkning	1,442: 18
Fordringar av låntagare	206,950: —
Räntefordringar	3,000: 40
Kontant	364: 65
Summa Kronor	211,757: 23
<i>Skulder:</i>	
Örebro Sparbank	90,000: —
Oppunda Härads Sparbank	10,000: —
Eskilstuna Sparbank	10,000: —
Uppsala Sparbank	8,050: —
Självhjälpsföreningen	35,000: —
Södermanlands-Nerikes Nation	46,000: —
Ränteskulder	2,625: 11
Reserverade medel	10,082: 12
Summa Kronor	211,757: 23

3. Andre kurators huvudbok 31 dec. 1937.

<i>Tillgångar:</i>	
Kontant i kassan	732: 56
Innestående på postgiro	141: 51
Innestående på bank	3,070: 76
Andelar i Uppsala Studentkårs Kreditkassa	3,520: —
Förskott till handlånekassan	5,000: —
Inventarier under Andre kurators vård	1: —
Lager av äldre porträttkataloger	1: —
Lager av 1928 års porträttkatalog	1: —
Lager av 1937 års porträttkatalog	3,120: 55
Lager av sånghöcker	372: 50
Inventarier under idrottsledarens och teaterdirektörens vård	1: —
Utestående fordringar:	
Terminsavgifter	327: 70
Plikter	212: —
Telefonsamtal	715: 47
Bidrag till facklor	16: —
Avgifter till preparatkassan	137: 26
Diverse	32: 10
Summa Kronor	1,440: 53
Summa Kronor	17,402: 41

		<i>Skulder:</i>	
Donationsfonder:			
Nationsmatrikelfonden	1,030: 21		
Nationshistoriefonden	3,439: 96		
Fanfonden	1,091: 83		
Porträttfonden	424: 51		
Pianofonden	1,652: 40		
Fackeltågsfonden	492: 64		
Einar Petris minne	300: —	8,431: 55	
Kassareserver:			
Nationskassan	216: 80		
Reservkassan	2,923: 86		
Honorariekassan	280: 50		
Bibliotekskassan	1,755: 15		
Musikkassan	410: 83		
Preparatkassan	1,398: 87		
Sommarkursernas kassa	1,453: 55	8,439: 56	
Anslag till tryckning av stip. regl.		531: 30	
	<u>Summa Kronor</u>	<u>17,402: 41</u>	

4. Andre kurators handlånekassas årsräkning 31 dec. 1937.

<i>Tillgångar:</i>		<i>Skulder:</i>	
Utestående handlån	5,707: 50	Lån hos andre kurator .	5,000: —
Utestående räntefordran	62: 89	Behållning	790: 66
Kontant i kassan	20: 27		
<u>Summa Kronor</u>	<u>5,790: 66</u>	<u>Summa Kronor</u>	<u>5,790: 66</u>

5. Klubbkassans ställning den 31 dec. 1937.

<i>Tillgångar:</i>		<i>Skulder:</i>	
Kontant	86: 52	Behållning	622: 55
På bank	536: 03		
<u>Summa Kronor</u>	<u>622: 55</u>	<u>Summa Kronor</u>	<u>622: 55</u>

6. Självhjälpsföreningens huvudbok 31 dec. 1937.

<i>Tillgångar:</i>		<i>Skulder:</i>	
Terminsavgifter	294: —	Grundfonden	13,491: 37
Ordinarie lån	13,550: —	Komminister Jonssons	
Handlån	1,550: —	donation	39,436: 08
Handlåneräntor	123: 09	Räntefria borgenslåns	
Upplands Ensk. Bank ..	751: 96	fond	11,900: —
Premieobligationer	900: —		
Södermanlands-Nerikes			
nation	35,182: 30		
Räntefria borgenslån ..	11,900: —		
Kontant	576: 10		
<u>Summa Kronor</u>	<u>64,827: 45</u>	<u>Summa Kronor</u>	<u>64,827: 45</u>

7. Sällskapet V. f. N:s kassaförvaltares huvudbok 31 dec. 1937.

<i>Tillgångar:</i>		<i>Skulder:</i>	
På bank	235: 60	Behållning	2,051: 37
Ordinarie lån	1,813: 77		
Inventarier	1: —		
Resterande avgifter	1: —		
<u>Summa Kronor</u>	<u>2,051: 37</u>	<u>Summa Kronor</u>	<u>2,051: 37</u>

Jubileumsfonden.

<i>Tillgångar:</i>		<i>Skulder:</i>	
Konungariket Sveriges		Behållning	6,936: 82
stadshypotekskassas			
4 % obligationer	2,000: —		
På bank	4,936: 82		
<u>Summa Kronor</u>	<u>6,936: 82</u>	<u>Summa Kronor</u>	<u>6,936: 82</u>

»Arkadien».

Nationens studentflygel.

av

Jonas L:son Samzelius.

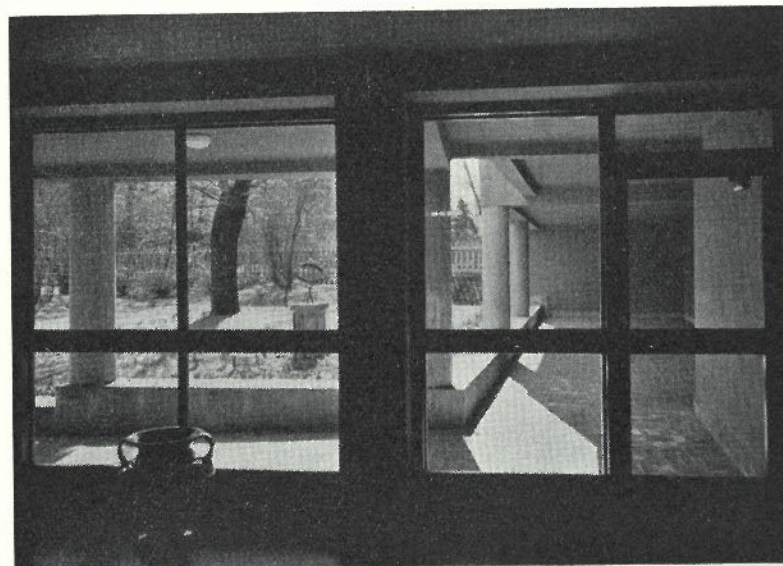
I förra årets Majhälsning lämnades en kort redogörelse för detta det andra av nationens byggnadsföretag. Visserligen har det ännu ej fullt avslutats, men det har dock ansetts lämpligt, att förra årets berättelse här fortsattes.

På grund av den arbetskonflikt, som i fjol vår kunde anas och som sedermera inträdde och varade i halvannan månad, fördröjdes byggets färdigställande till den 10 september, då de på sensommaren utsedda hyresgästerna kunde flytta in.

Att lämna en ingående beskrivning på huset synes mig vara onödigt — jag hänvisar till bilderna. För resten är jag ju i viss mån jävig. Landsmännen ha redan döpt huset till »Arkadien» på grund av den pelargång som löper på trädgårdssidan. Just nu när den för kalla vindar

skyddade trädgården lyser i värväxternas alla färger, passar kanske namnet bättre än någonsin. I år blommade för resten snödropparna redan i mitten av februari.

Den vädjan, som jag sände ut med förra Majhälsningen om ett golv av hårdbränt tegel till pelargången, förklingade icke ohörd! Disponent Oscar Grönkwist för Valla-Katrineholms tegelbruk hade sålunda den stora vänligheten skänka nationen ett för platsen synnerligen lämpligt

Arkadien från stora hallen

och förnämligt tegel. Senare på sommaren hade nationen glädjen att från Södermanlands-Nerikes Gille i Stockholm mottaga ett vackert solur, som monterades på några under byggnadsarbetet tillvaratagna rester av sandstenspelare från okänd byggnad.

Till de båda gåvarne framföres här ånyo nationens varma tack.

Disponent C. A. Carléns på Yxhult gåva av marmor och kalksten till bygget växte under arbetets gång. Sålunda ändrades även portalen till marmor från att ursprungligen ha kontrakterats i enklare material. Och över portalen placerades ett av stenhuggaren Kumb, en av de sista i Yxhult, utformat vapen. Kumbs son lade förresten hallens vackra marmorgolv. Såsom ett erkännande för den storartade gåvan beslöto

fullmäktige i höstas hugfästa den genom att ordna ett särskilt donationsrum, Askers härads rum, till vilket student från givarens hemtrakt skall hava företräde. Stipendiet kommer att tillträdas i höst.

Såsom i förra årets Majhälsning nämndes, ha anläggningskostnaderna inklusive möblering per rum beräknats till 6,500 kr. Den som till nationen donerar detta belopp tillförsäkrar hyresgästen i det sålunda bildade frirummet befrielse från ränta och amortering å dessa kostnader, var-

Studentskerum

igenom hyran kan nedsättas till c:a 225 kr. per läsår. Det första donationsrummet blev till förmån för ett av de minsta av hembygdens härad. Hoppas nu, att så småningom flera sådana rum skola bildas till förmån för landsmän från olika härad och städer i vår stora hembygd. På denna punkt skulle t. ex. borgmästare och rådmän i våra 10 städer samt häradshövdingar och nämndemän i våra återstående 21 härad kunna göra en för hembygden värdefull insats, som i sin tur skulle öka möjligheterna för nationen att skrida till nästa etapp i »Arkadiens» förbindande med nationshuset.

Huset är ännu icke alldeles färdigställt, och jag måste därför dröja med redogörelsen för dess ekonomi till ett annat år. Där återstå också

ett par detaljer, som jag kanske kan våga mig på att nämna här. Vi ha sålunda modell till en portklapp i gjuten brons med hembygdslandskapen i relief, och vi ha ritning till en smidd gallergrind mellan yttre och inre hallen. Gärna skulle vi vilja se dem utförda. Kan det möjligen tänkas, att man från t. ex. Eskilstuna skulle vilja hjälpa oss härmed. Och i de många hallarna skulle vi naturligtvis gärna vilja se några tavlor och andra konstverk. Först då skulle dessa rum framträda i det fullt möblerade skick, vari vi helst skulle vilja se dem. Nå, det kanske dröjer många år, innan vi få dessa önskemål uppfyllda, men vi tro dock att det så småningom kommer att ske.

Under arbetets gång tillvaratogs några minnen från gångna tider — kvarnstenar av olika storlek och material, medeltida tegelstenar, en av Rutger Sernander räddad trästube från ett djupt schackt. De ha på olika sätt infogats i byggnaden. Ute i trädgården ligga f. ö. några trappsteg från den berömda trappa i Carolina Rediviva, som ledde upp till den stora sång- och balsalen och som tillvaratogs av gårdens förre ägare, professor P. A. Geijer.

När landsmännen från förskingringen någon gång återvända till Uppsala, böra de ej försumma att göra ett besök i den gamla vackra trädgården och i något av rummen i »Arkadien». Överstäderskan, fru Randing, visar dem gärna omkring.

Nationen och hembygden.

Av

Matts Essén.

Trettio år är ej lång tid i nationens historia, men för en studiosus, som vanligen blir i Upsala blott några få år, är det en lång tid. Det är då märkligt, att en rörelse, som helt beror på landsmännens privata företagsamhet, och som är förenad med mycket arbete och kostnader, kunnat hållas vid liv under många studentgenerationer, till och med »gått i arv» från far till son. Professor Sernander var ju en av initiativtagarne, och senare var Sven Sernander under flere år en av de ledande krafterna.

Det hade ej gått att hålla denna rörelse vid liv så länge, om ej nationen känt, att den var välkommen i hembygden, och att den verkligen utträttade något av nytta.

Åtminstone en del av kurserna ha varit en avgjord succés. Så var förhållandet med flertalet av kurserna före år 1915, och likaså med de första efter kriget. På senare år ha bilar och bussar gjort det lättare för folk att förflytta sig, radion har öppnat nya bildningsmöjligheter, och slutligen ha andra sammanslutningar börjat ordna hembygdsfester sommartid. Detta medför, att antalet besökare på våra kurser avsevärt gått ned. Dock ha hembygdsfesterna som regel varit talrikt besökta.

Hur ha då dessa kurser uppstått? Idén till dem har kanske kommit från Finlands svenska studenter, som tidigt började med folkbildningsarbete, delvis beroende på att detta var det enda sättet att komma i kontakt med allmogen utan att de ryska myndigheterna lade sig för mycket däri. Vidare ha de akademiska sommarkurser förekommit så tidigt som 1893. Kanske gävo de impulser, liksom ock det folkbildningsarbete, som i början av 1900-talet utfördes av studentföreningarne Verdandi och Heimdal.

Det var under vintern och våren 1907, som frågan om nationens

deltagande i hembygdens folkbildningsarbete ivrigt diskuterades. Första början var, att nationsmedlemmar skänkte en del böcker, som försålades vid en trevlig auktion på nationen och gav 150 kr. i behållning. Detta blev grundplåt till ett vandringsbibliotek, som anskaffades och under åtskilliga år fick cirkulera på orter, som voro vanlottade i fråga om sådana. Det gjorde god nytta, men blev så småningom föråldrat enligt svenska förhållanden och skänktes 1928 till ett folkbibliotek på Åland.

Vid en talrikt besökt sammankomst på nationen den 16 mars diskuterades, efter ett inledningsföredrag av Hugo Heyman, frågan om deltagande i hembygdens folkbildningsarbete, och det föreföll, som om det bland landsmännen fanns allmänt intresse för denna sak. En kommitté tillsattes, som till landskapet den 15 maj inkom med ett förslag, som innebar:

- 1) Upprättande av ett vandringsbibliotek, som utsändes till trakter i hembygden med dålig tillgång på moderna folkbibliotek.
- 2) Anordnande av sammanhängande populära föreläsningkurser.
- 3) »Sist, men icke minst» meddelande av mera elementär undervisning i allmängiltiga ämnen av landsmän som vistas i hemtrakten under ferierna.

Ytterligare, ett par saker betonades särskilt i skrivelsen:

- 1) En svårighet. Ovisshet om någon större anslutning kan påräknas från den egentliga allmogeklassen (som är den publik vi väl helst vill åt).
- 2) Ingen ekonomisk risk för nationen. Arbetet byggs på frivilliga, obetalda krafter.

Kommitténs förslag godkändes. En kommitté på 7 personer tillsattes, som fick i uppdrag att »om möjligt i nationens namn, men utan någon kostnad för densamma anordna populärvetenskapliga hembygdskurser». I denna insattes¹ Rektor H. Celander, folkskoleinspektör G. Thunander, Kyrkoherde G. Wall, sekreteraren H. Heyman (†), universitetslektor O. Gjerdman, fil. stud. H. Möller (†) och statsmeteorologen E. Petri (†).

Flen.

Det var meningen att förlägga kurserna till Sköldinge folkhögskola, men då där just den tiden skulle hållas en kurs för småbrukare, förlades de till Flen i samarbete med Flens föreläsningförening. Detta var Hugo Heymans hemtrakt, och därmed blev det han, som fyra år framåt fick bära det mesta av arbetet. Ett utprop, undertecknat av föreläsningföreningens ordf., postmästare G. Klingbom, utsändes, där det står:

¹ Nuvarande titlar.

»Ju mer vi lärt känna en vän, desto mer kunna vi förstå och älska denne. Så är det ock med vårt förhållande till hembygden. Och den som icke lärt älska sin hembygd kan icke heller hysa kärlek till fäderneslandet. Därför ligger det makt uppå att vi lära oss själva och våra medmänniskor att känna vår hembygd. Besjälade av dessa tankar hava våra unga landsmän i Uppsala, Södermanlands-Nerikes nations studenter, beslutat att under dagarna 17—22 instundande juni månad i Flen, såsom varande en centralpunkt för länet, anordna hembygds-kurser, avsedda för alla samhällsklasser och med särskild förhoppning att kunna samla länets ungdom av båda könen. Från Flens hembygds-förening har utgått tanken på att i samband med dessa kurser söka anordna en hembygdsfest under midsomrardagarna.»

Kurserna präglades av allmän glädje och uppskattning. Jag tillåter mig citera några rader ur ett par tidningar.

»Föreläsarne, nära nog uteslutande unga krafter, slog an genom entusiasm och hurtighet, och föredragen, vilka i anseende till den knapp tillmätta tiden måst starkt sammanträngas, utmärkte sig för saktighet och reda, och framställdes på ett populärt och lättfattligt sätt. Om allt, som förelästes, kan sägas, att det var särdeles lämpligt för sådana kurser.»

»Vad man har klart för sig är dock, att det hela ligger bakom en som ett ljus och glatt minne. Den ungdomliga entusiasmen har spritt sig till envar, full förståelse har lägrat sig över samvaron och jag tror mig fullt befogad säga, att alla kursdeltagare erfar en verklig sommarglädje dessa dagar i Flen. Utgångsuppgiften, fullt samförstånd mellan tankens och handens arbetare, synes tillfullo å denna kurs blivit en verklighet.»

I kurserna ingick utom de vanliga föreläsningarne en diskussion över ämnet »folkbildningsarbetet i hembygden», en studentkonsert och slutligen en konstutställning av sörmländska konstnärer. En av O. Hermelin utförd tavla skänktes av konstnären till kurserna.

Inkvartering.

Första åren var inkvarteringen av kursdeltagare och studenter ett problem, som löstes genom lån av madrasser från regementet eller av Röda korsuppsättningar. Madrasserna stoppades på platsen och lades ut i skolsalar c. d. Efter 1919 visade sig detta i regel onödigt, då det för studenterna i allmänhet ordnades inkvartering i hemmen, och längre bort boende deltagare genom cykel eller bil blevo oberoende av inkvartering. Man ser emellertid av de första årens affischer hur viktigt detta var. I Flen stod det: Kursavgift 2 kr. För detta pris erhålles:

Fritt tillträde till alla föreläsningar, m. m.

Nedsatt pris för spisning.

Så vitt möjligt logis gratis. (Vilket de också erhöilo.)

För Linde 1909 står: Spisning kan erhållas å skolkök, billigt logis, och slutligen för Julita 1910: Kostnadsfritt logis och spisning för 1 krona per dag.

Program.

Från att ha varit i huvudsak lagt på praktiska eller aktuella politiska ämnen har det mer och mer blivit rent hembygdsbetonat. Jämför dessa två program från Flen 1907 och från Julita 1927.

Svensk statskunskap (3 föreläs.).

Kommunalkunskap (3 föreläs.).

Praktisk juridik (1 föreläs.).

England i våra dagar (2 föreläs.).

Amerikansk partipolitik (1 föreläs.).

Hälsolära (4 föreläs.).

Carl v. Linné och den tidigare svenska naturforskningen (4 föreläs.).

Om folktradition (1 föreläs.).

Geologisk utflykt (2).

Här var det egentligen bara utflykten, som direkt anknöt sig till hembygden. Den blev emellertid mycket uppskattad. Jämför nu med Julita.

Hemland och hembygd (4 föreläs.).

Sörmlands forntid och fornlämningar (4 föreläs.).

Några blad ur Södermanlands historia (2 föreläs.).

Hembygdsvård (2 föreläs.).

Herrgårdar och herrgårdsliv i Södermanland (2 föreläs.).

Hembygdens söner i Uppsala (1 föreläs.).

Geologisk-botanisk utflykt (1).

Från spelmännens och lekstugornas tid (1 dubbelföreläs.).

Utflykt till Ericsberg.

För att nu återgå till de olika kurserna vill jag här meddela några intryck från en del av dem, främst då från nationens första stora kurs, i Kumla 1908.

Kumla.

Kumla blev en stor och odelad framgång för nationen, ej blott i fråga om kursernas anslutning och arrangemang, utan även rent ekonomiskt, vilket mycket berodde på lämplig reklam. Programaffischer trycktes och spreds i alla Nerikes socknar, där 150 lokalombud arbetade. Vidare tryggades ekonomien genom anslag från Föreläsningbyrån vid

Uppsala Universitet, men föreläsarne förbundo sig att återbetala uppburna arvoden, om kassabrist uppstode. Nationens hedersledamot, Prins Eugen, skänkte kurserna 200 kr. Man lade nu större vikt vid traktens historia, särskilt geologien, väl representerad genom professorerna J. G. Andersson och R. Sernander samt Jordbrukets historia, företrädd av folkhögskoleföreståndare J. V. Jonsson. 210 seriekort såldes. Två dagars hembygdsfester höllos å Sanna hed. Midsommardagen var bortåt 6,000 personer samlade på festplatsen. Dock förefaller det, som nära en tredjedel undandragit sig inträdesavgiften. Behållningen på kursen i sin helhet blev omkring 500 kr. Därav bildades en fond, avsedd att användas vid nationens framtida folkbildningsarbete i hembygden.

Linde.

Var Kumlakursen lyckad kan ej detsamma sägas om 1908 års Lindekurs, som visserligen var mycket trevlig för de deltagande studenterna, så trevlig, att den av någon elakt döptes till »sommarnattskurser», men ekonomiskt och i fråga om publikanslutningen var den dålig. Blott 78 seriekort såldes. Kanske det i någon mån berodde på, att bland föreläsarna fanns professor Hj. Öhrvall med ämnet Ur den moderna utvecklingsläran. Kanske han på en del håll ansågs för radikal, kanske ämnet i vissa kretsar, det fanns gott om frireligiösa i Linde, ansågs farligt. Det gav anledning till en lång tidningspolemik, där det bl. a. skrives: »Hur vågar man i ett inbjudningscirkulär utlova fullkomlig neutralitet i religiösa ämnen, då evolutionsteoriernas och Gudsförnekelsens kanske främste förkämpe i vårt land är kallad som föreläsare?» Det bör nämnas, att professor Öhrvall senare flere gånger medverkade vid kurserna utan att detta väckte den ringaste protest, han räknades tvärtom då till de mest uppskattade föreläsarne. Till det dåliga resultatet bidrog ock en spelmanstävlan, vilket visserligen var ett värdigt och passande inslag, men som dock gick med stor förlust. Vid revisionen av kurserna påyrkades det därför, att nationen ej vidare skulle befatta sig med dylika företag. Då var det Hugo Heyman, ledaren av Lindekursen, som med sin kända energi gick in för att få till stånd en bra kurs. Och han lyckades!

Julita.

Hembygdskursen i Julita 1910 var sådan en kurs bör vara, ej minst i fråga om antalet deltagare — 482 seriekort såldes — och i fråga om den välvilja, som visades från alla stora och små gårdar, kanske främst av löjtnant A. Bäckström på Julita gård. På initiativ av Marcus Borgström trycktes, jag tror till denna kurs, nej, kanske det

var till Björkvik 1911, 10,000 sånghäften, som under många år användes och gratis delades ut. Jag tror en del ännu finnas kvar. Jag kan när som helst framför mig se Hugo Heyman, varm och svettig cyklande med en jättestor kaffeanna midsommaraftonens kväll. Folk hade ej då samma vana som nu att ordna med servering, varför kaffe koktes hos Cederlöf 2 km från festplatsen, och så var det Hugo, som skötte serveringen, energisk som alltid.

Vinterkurser.

Två gånger ha vi haft vinterkurser, första gången i Vingåker jan. 1913, med idel unga, entusiastiska nationsmedlemmar som föreläsare. Carl Cederblad var då med för första gången. Vingåker har alltid varit en bra ort. 1920 på sommaren voro vi åter där. Grosshandlar Widengren visade 1913 sitt intresse genom att låta de av hans arbetare, som önskade deltaga, på hans bekostnad få seriebiljetter gratis. 128 seriebiljetter utlämnades till dem, och vi fingo en trevlig, vaken publik. Efter föreläsningarna röjdes bänkarne i salen undan i en hast, och de vanliga folklekarne började. Tack Vingåker, för de bägge kurserna! Från dem ha vi blott vackra minnen.

Andra vinterkursen var i Jäder i jan. 1914, på riktiga landsbygden, och en »socknens eget barn», fil. kand. D. Fridborn, stod för kursen och hade själv några föreläsningar.

Stutligen försökte vi med en föreläsningsserie i Eskilstuna febr. 1930, men trots utmärkta föreläsare samlades blott en liten publik, varför detta försök ej upptagits på nytt.

Hallsberg.

När vi 1919 underhandlade om att komma till Hallsberg, där vi främst hade att räkna med publik från de där förlagda stora järnvägsverkstäderna, voro arbetarna där till att börja med mycket tveksamma, hur de skulle ställa sig till detta för dem okända arbete. Det diskuterades vid något möte. Men då uppträdde en lokförare, som varit med i Kumla 1908 och förklarade, att om Södermanlands-Nerikes nation stod för något folkbildningsarbete, då var det också bra. Och därmed hade han lagat, att vi fingo fullt hus varje kväll. Ett intermezzo minnes jag. Lekarne voro förlagda till ett stort torg. Några ungdomar började en kväll föra oljud och sökte ställa till trassel. Lekledaren, folkskollärare J. Blomberg, avbläste genast leken och tystade ned dem genom att ta upp »Du gamla, Du fria» unisont. Den ordentligare delen av publiken var så förargad att ej få hålla på så länge som vanligt, att de bråkiga fingo akta sig för att komma och störa en annan kväll.

Sköldinge.

Till Sköldinge sökte vi komma 1917, men voro då välkomna endast på det villkoret, att samtliga deltagare medförde matsäck. Vi kommo i stället 1921. På folkhögskolan fanns gott om utrymme, de flesta studenterna bodde på elevhemmet. Folkhögskolans kvinnliga kurs var då i gång, vår kurs lades in som ett led i deras utbildning. I denna, ett trettiotal glada Sörmlandsflickor, hade vi en tacksam och trogen publik. Midsommarveckan var tyvärr något kall och regnig, varför en del exkursioner måste avkortas och avslutas med »samkväm» på folkhögskolan. Vid dessa var först och främst Carl Cederblad den ledande, men även en del andra förmågor fingo framträda. En ny och angenäm bekantskap var kursdeltagaren Iwar Nilsson från Trosa. Nationen har senare ofta haft glädjen att se honom med på kurser i Sörmland. Han är numera välkänd som expert på Sörmlandslitteratur och redaktör för Sörmlandsbygden.

Om dessa kurser säges i en tidning. »Föreläsningarna ha genomgående varit goda och gedigna, en del glänsande. För dem som varit med efterlämna de alltför hastigt flydda dagarna ett minne för livet. Den lantliga stillheten här på Åsa och den kamratliga samvaron har skänkt dagar med ljusa minnen, trots ett ihärdigt regnväder. Och när om ett år det åter kallas till samling komma nog de gamla minnena att göra sig påmintade med ny styrka. Och många nya impulser har här givits att stärka kärleken till Sörmlands fagra och minnesrika nejder.»

G. Brockman, folkhögskolans rektor, säger i skolans redogörelse: »God och glad, sådan skall 1921 års hembygdkurs stå kvar i erinringen hos alla dem, som hade förmånen att delta i den. Sörmlands-Nerikes folk har i dessa kurser fått en folkbildningsfaktor av ädel rang. Vi önska därför denna studenternas vandrande folkhögskola den bästa fortgång.»

Blacksta-Vadsbro.

I och med kurserna i Blacksta-Vadsbro 1923 kommo kurserna åter in i gammal, god form. En energisk och förstående orskommitté, en midsommarafton med många studentskor och studenter som arbetare vid klädseln av majstången, en hembygdsfest midsommandagen i strålande sommarväder. Jag ser för mig professor Sernander, i Bjudyhage, en äkta sörmländsk björkhage, bland björkar och tallar, runstenar och vikingagravar. Ej underligt, att han där kunde hålla ett inspirerat, medryckande tal. Ej underligt, att författaren Birger Mörner där kunde inspirerat tala om »Heliga träd». Ett tack till landshövding Reuterskiöld, som denna gång lik flere gånger förr hållit det avslu-

tande högtidstalet. Jag vill här påpeka, att länens hövdingar alltid mött oss med synnerlig välvilja. Alldeles säkert gäller detta om landshövding Bergström. Han var alltid redo att, när så behövdes, ge oss ett gott handtag. Var han någon gång hindrad att komma med på hembygdsfesten, nog kunde man vara säker på, att han i stället kom med på några av föreläsningarna.

Vid detta tillfälle var det nationen första gången samarbetade med en hembygdsförening. Vi stodo bägge som arrangörer. Det var uppgjort, att ev. överskott skulle delas mellan oss, dock så, att ortsföreningen skulle få brorslotten till sin blivande hembygdsgränd. Den stod helt för ekonomin vid hembygdsfesten. Detta förklarar, varför det på festprogrammen stod sådant som komiska idrottstävlingar, fiskdamm, gissningstävlan, m. m. Jag har dock det intrycket, att dessa saker under festen kommo alldeles i skymundan, och ändå gav den en vacker behållning.

Julita.

Typiskt för Julita är, att det alltid regnar midsommandagen, då det stora slaget skall stå och ev. förluster på kurserna skola täckas. Så var det 1910. Midsommarafton, inga inträdesavgifter, strålande väder. Midsommandagen, regn och åter regn. Baron C. C:son Bonde höll sitt hembygdstal från godtemplarhusets veranda, utanför stodo åhörarna under ett gediget tak av paraplyer. Samma var förhållandet 1927. Midsommarafton var radioutsändning anordnad. Först en kort historik över Julita. Ett par sånger av folkskolebarnen. Folklekar, som gingo med sällspord fart och precision. Som avslutning »Känner Du landet». Det var många f. d. kursdeltagare som med glädje hörde på, åtminstone fick jag senare på kvällen telegram från några, som kände sig »förflyttade åter till hembygdskursernas glada dagar».

Midsommandagen var kulen. Fröken Bonde och jag gingo förtvivlade i Gryts vackra hage, som hon upplåtit till festen. Hon var förtvivlad för att all grönska skulle trampas ned i blötan. Hon behövde ej vara orolig. Av de beräknade tretusen kommo trehundra, som höllo sig rätt stilla under paraplyerna, och av dansen blev det blott folkdanser av ett sympatiskt lag från Nyköping.

Malmköping.

Vid den stora Sörmlandsstämman i Malmköping 1931 gjorde nationen en livligt uppskattad insats, dels genom föreläsningar och exkursioner av R. Sernander, S. Lindqvist, C. Larsson, C. Cederblad och R. G:son Berg, dels genom det under nationens ledning uppförda historiska festspelet. Det framställde fyra skeden ur Sörmlands historia. De upp-

trädande voro samtliga nationsmedlemmar, med undantag av ryttarna i tornerspel. Karl den IX:s roll uppbars, som sig bör, av nationens förste kurator, Bo Löwenström.

Flen.

Till Flen voro de första kurserna förlagda, och dit kommo vi 1937 åter. H. Celander var ledare 1907, och den förste talaren 1937. I församlingshemmet — borgen på höjden — hade vi en utmärkt samlingslokal. Vi hade eller fingo många verkligt goda vänner, främst ortens läkare, en gammal god landsman från Vingåker. För de studenter, som ej förr varit med, måste kurserna ha varit en upplevelse, främst genom den välvilja, som mötte oss vid utflykterna, vid besöket på Rockelstad hos Eric v. Rosen och den stora gästfriheten hos grevinnan Bonde på det historiska Vibyholm. Man glömmar ej den ståtliga herremansbostaden Ericsberg, som visades utan och innan av slottsberren och hans älskvärda maka. Mest imponerad blev jag av stenåldersboplatsen Katrineholm-Mogetorp, demonstrerad av Sörmlandskännarna S. Florin och I. Schnell. En hembygdsfest en strålände sommandag i parken vid Stenhammar, med fältgudstjänst av biskop G. Aulén. Vår värd, Prins Wilhelm, bidrog genom att läsa ett av sina arbeten, som livligt uppskattades. Då var det överfullt med folk. Så var det ock på utflykterna, på föreläsningarna däremot borde åhörarna varit flere.

Bokförmedling.

Ofta ha vi ordnat med läsrum med de vanliga ords- och stockholms-tidningarna utlagda. Dessutom har där funnits hembygdslitteratur. En tid hade vi med ett stort lager Verdandiskrifter, som voro till salu. 1918 såldes 300, 1919 336 sådana, och av Svedelius, Sörmlandsboken såldes 29 exemplar. Även geologiska kartblad och annan hembygdslitteratur har sålts.

Föreläsare.

Som föreläsare har det främst gällt att få nationsmedlemmar. Det har alltid stått en strid mellan två principer, att få med utmärkta, prövade krafter och att få med de unga, oprövade landsmännen och därigenom få dem mer intresserade av arbetet. Jag tror mig kunna säga, att de yngre föreläsarna alltid skött sig förträffligt. Att här räkna upp alla föreläsare skulle ta allt för stort utrymme, jag vill blott nämna dem, som hållit över 20 föreläsningar. (Är något osäker på siffrorna.) Antikvarien T. Arne 47 (13 kurser), läroverksadjunkt C. Cederblad 42 (11 kurser), professor R. Sernander 41 (12 kurser),

lektor M. Essén 31 (12 kurser), lektor C. Larsson 30 (10 kurser), fil. lic. O. Palme 30 (6 kurser), lektor E. Thermanius 23 (7 kurser). Närmast kommer nationens inspektor professor J. Sahlgren med 19. Som högtidstalare har docent R. G:son Berg medverkat vid 10 kurser.

Har vårt arbete betytt något för hembygden? Under de första åren voro de livligt uppskattade. På senare tid har deltagarantalet på föreläsningarna ej varit så stort, som vi hoppats på. Dock är det som regel lättare att samla publik i Nerike än i Sörmland. Detta visar, att det numera finnes tillräckligt med andra bildningsmöjligheter, eller ock att det finns så mycket andra nöjen vid midsommartid, att våra möten ej äro nog lockande. Det reser sig därför krav på att omorganisera dessa kurser. Det vore lyckligt, om studenterna kunde mer intressera sig för hembygdsforskning och sedan föreläsningvis framlägga resultaten vid kortare föreläsningsserier eller i studiecirklar under hösten och vintern, något som krävde mindre apparat och vore av samma värde som våra nuvarande kurser.

Vad ha kurserna gett? För studenterna är det av värde att komma i kontakt med hembygdens folk, samtidigt som det å sin sida bli medvetna om, att det existerar studenter, som ha ett stort intresse för och kärlek till hembygden. Samtidigt få studenterna under god ledning lära känna en liten del av sin hembygd, besöka historiska platser och gårdar, som de kanske annars aldrig finge se.

För många generationer studenter har detta vårt eget folkbildningsarbete varit en hjärtesak. Vi ha mottagits med oförlömlig välvilja, och hembygdens folk har gett oss, studenter, gengävor långt värdefullare än det vi ödmjukt kunnat ge ur den skatt av vetande och livsglädje, vi tack vare hembygden förvärvat hos Alma mater Upsaliensis.

Hembygdskurserna 1907—1937.

	Ledare
Flen 1907	Rektor H. Celander.
Kumla 1908	»
Lindesberg 1909	Sekreteraren H. Heyman.
Julita 1910	»
Björkvik 1911	Lektor M. Borgström.
Fjugesta 1912	Rektor S. E. Ohlon.
Vingåker jan. 1913	Lektor M. Essén.
Gnesta 1913	»
Jäder jan. 1914	Läroverksadjunkt C. Cederblad.
Laxå 1914	Rektor S. E. Ohlon.
Vagnhärad 1915	Lektor M. Essén.

Ämmeberg 1916	Rektor S. E. Ohlon.
Kungsör 1918	Lektor M. Essén.
Vingåker 1919	»
Hallsberg 1920	»
Sköldinge 1921	»
Blacksta-Vadsbro 1923	»
Odensbacken 1924	»
Torshälla 1925	»
Lillkyrka 1926	»
Julita 1927	»
Kungsör 1928	»
Kumla 1930	Bibl. J. Samzelius, lektor E. Thermanius.
Malmköping 1931	(medverkande vid Sörmlandsstämman).
Nynäshamn 1932	Folkhögskolläraren P. Dohlwitz.
Viby 1934	Pastor T. Holm.
Björnlunda 1935	Pastor K. Berger.
Flen 1937	Pastor G. Strandberg.

Litteraturförteckning: Redogörelse för kurserna i Vadstena, Kumla, Norrtälje och Sandviken (Kumla: *H. Celanders* s. 15--28). Uppsala 1909.
M. Essén, Södermanlands-Nerikes nations hembygdskurser 1907--1921.
 Nyköping 1922.
M. Essén, Södermanlands-Nerikes nations hembygdskurser under 25 år.
 (Sörmlandsbygden 1932, s. 107--112).

Södermanlands-Närkes hembygdskurser

obrutna tradition ända sedan 1907.¹

En liten notis meddelade för någon tid sedan, att Södermanlands-Nerikes nations hembygdskurser komma att förläggas till Flen. Säkerligen erinrade sig då många hundra sörmlänningar glada dagar, som de tillbringat just på sådana kurser, ty denna institution ingår just i år i sitt 30:e arbetsår. Själva institutionen skulle närmast kunna liknas vid det nybildade Södermanlands läns bildningsförbund, som ju bl. a. har till uppgift att organisera flyttande folkhögskolekurser. Grundtanken för detta förbund har således mycket gamla rötter i folkbildningssträvandet. Då planerna på kurserna år 1907 togo fast form, så var det två speciella synpunkter, som man ville lägga på dessa folkbildningskurser. Den akademiska ungdomen i Uppsala skulle därigenom kunna komma i kontakt med en del av hembygden och nationen kom på så sätt att leverera icke endast program och föreläsare till kurserna, utan även en del av publiken. Genom att studenterna fingo bo i familjerna på kursplatsen, blev kontakten mellan bygden och nationen den allra bästa, och därigenom vanns ett av nationens syftemål. Ett annat grunddrag i kursernas planläggning var, att det först och främst var hembygden, som skulle belysas i ord och bild samt gärningar. Gärningarna bestodo i utfärder i den närmaste trakten eller i undersökningar av fornminnen. Författaren av dessa rader har under de senare åren upprepade gånger fått vittnesbörd om, att dessa kurser och främst kanske utfärderna levat kvar i minnet som en intressant upplevelse, även där ett par årtionden glidit förbi sedan kursen hölls.

Nu är det således Flen, som skall givas ännu ett sådant minne, få vi hoppas, och det vore verkligen roligt, om kursen denna gång fick sitt vanliga lyckade förlopp med en extra fläkt dessutom, ty i år är jubileumsår, och jubileet firas i samma ort, där den första kursen hölls.

¹ För att även få höra hembygdens syn på våra kurser publicera vi här en artikel ur Eskilstuna-Kuriren av länsarkivarie Ivar Schnell.

En viktig förutsättning finns, det kan man redan nu konstatera, ty Flen har ett mycket gott rykte om sig då det gäller ortsbornas intresse för folkbildningsarbete. Det ryktet bestyrktes ytterligare nu i vintras, då en folkhögskolekurs visade sig kunna draga en stor och intresserad publik.

Kanske skall en liten översikt av hur en sådan kurs arbetar kunna intressera både som förberedelse för det kommande evenemanget, och kanske även som en påminnelse för en och annan om gamla kurser under förflutna år. Först och främst bör då påpekas, att traditionen från 1907 ej är bruten. Under de gångna 30 åren ha hållits sammanlagt 26 kurser, därav 17 i Södermanland, 8 i Närke och en i Linde. Linde, Torshälla och Ämmeberg äro de enda städer, som kommit ifråga, annars är det alltid smärre orter eller t. o. m. rena landsbygden, såsom Julita, Björkvik, Vingåker, Gnesta, Jäder o. s. v.

Nästan varje kurs har förlagts till tiden omkring midsommar, och att det ingalunda är en liten tropp, som varje gång fått sin kännedom förökad om hembygdens många sevärdheter, framgår av att det t. ex. i Kungsör år 1918 såldes ej mindre än 329 seriebiljetter, och de sommarfester, som anknytas till kursen, vanligen på midsommaraftonen samlar ofta ett par tusen deltagare, men varje dags föreläsningar bruka också avslutas med en fest så tillvida, som ringlekar dansas till långt in på nätterna. I Vingåker 1919 berättas det att varje kväll 4—500 personer samlades för att sjunga sig hesa om »Räven överraskar grisen» och andra lättlärdade danser, som sommarkvällarna skänka en underbar och oemotståndlig charm.

Huvudvikten lägges ju trots allt dock på föreläsningarna, och många av de främsta namnen inom svenskt folkbildningsarbete ha medverkat på kurserna. Först bör kanske professor Rutger Sernander nämnas, som var med redan 1907 i Flen, och sedan allt intill 1932 års kurs lett utfärder och berättat om vårt lands naturminnen på ett bestickande och medryckande sätt. Jag minns från den sista kursen han medverkade på, i Nynäshamn, hur den drygt 60-åriga mannen satte sig vid ett murgrönsbestånd under en gran och berättade murgrönans historia medan regnet sköljde ned över både honom och hans åhörare. Entusiasmen och berättarglädjen kunde icke svalkas hos Sernander av ett kyligt försommarregn. Dagen därpå skulle färden ställas ut i skärgården, och även då stod himmelens alla slussar öppna, och sjön vräkte in i motorbåten, men ej heller då var det tal om att rubba på programmet, utan berggrund och flora undersöktes av en genomvåt expedition, som för deltagarna dock ännu står som ett roligt, ja, t. o. m. högst angenämt minne.

Under den andra kurs, som jag själv haft nöjet att vara med om, nämligen i Björnlunda 1935, var det mest yngre föreläsare, men så kända

och uppskattade folkbildare som C. Cederblad och Ruben G:son Berg voro med, och slutfesten gick av stapeln under de lummiga ekarna vid hembygdsgården. Det året var det en sällsynt tur med utfärderna, för i sol och ljumma vindar undersöktes den vackra socknen på sina forntidsminnen och botaniska märkvärdigheter. Den enda besvikelsen var att ortsbefolkningen ej var så talrikt representerad. Det är emellertid en ganska vanlig företeelse, att socknens egna tro att de känna sin hembygd så väl, att de ej ha anledning att följa med. Ingenting kan vara felaktigare! Det finns tusen och en sak, som undgått dem i de egna backarna, men det finns också många ting, som undgår en utflyktsledare som jordägaren själv kan påpeka och så uppstår den växelverkan mellan ortsborna och deras gäster, som är nödvändig för ett gott resultat av kurserna.

Det förtjänar slutligen nämnas att många andra av Uppsala studentnationer försökt med liknande kursverksamhet, men att den blivit mer eller mindre sporadisk kanske på grund av bristande intresse både från nationen och från hembygden. Sörmland-Närke har kunnat hålla på i 30 år, och det förra landskapet synes därvid, kanske genom sin storlek, kanske genom ett större intresse, visat sig helst mottaga kurserna. Det är en god tradition, som bör vårdas, så att landskapets olika trakter alltid skola befinnas villiga att stå som värdar, då Nationen söker efter plats för sina kurser. Flen har därvidlag hedrat sig, men kanske är det i stället kurserna som ha hedrat och hävdats sig så, att där de en gång varit, dit få de gärna vända åter.

Ivar Schnell.

Veteranerna.

Sammanträdet den 30 april 1937.

I enlighet med § 2 i stadgarna för »Södermanlands-Nerikes nations Veteraner» hade ordföranden kallat dess ledamöter till sammanträde å nationssalen omedelbart efter Nationens högtidslandskap sista april 1937. Efter detta sammanträdde föreningens nämnd.

Vid dessa bägge sammanträden under ordförandeskap av professor emeritus Rutger Sernander var det endast ett fåtal ärenden som behandlades.

Till medlemmar av den nämnd, varom stadgarnas § 4 talar, omvaldes (självskrivna ledamöter äro nationens inspektor, förste kurator och skattmästare) professor Rutger Sernander, kommerserådet Martin Jansson, medicine doktor Gustaf Neander, bankdirektör Carl Wellander, läroverksadjunkt Carl Cederblad, direktör Fritiof Söderbäck, borgmästare Eric Wahlberg och andre bibliotekarie Sven Sernander. Efter framlidne sekreterare Hugo Heyman, som tillhört nämnden allt sedan dess konstituerande, valdes direktör Mauritz Carlsson.

Nämnden valde inom sig till ordförande R. Sernander, till vice ordförande G. Neander, till skattmästare Jonas Samzelius och till sekreterare S. Sernander.

Docenten Claes Blum föredrog de fem berättelser över granskningen av föreningens räkenskaper för tiden 16 april 1932—15 april 1937, som enligt stadgarnas § 7 voro hänskjutna till föreningens behandling. Revisorernas yrkanden om ansvarsfrihet för de fem skilda räkenskapsåren åt föreningens skattmästare bifölls.

På förslag av professor Jöran Sahlgren beslöt föreningen att till nationens allmänna stipendiefond överlämna en gåva av 200 kronor. Professor Sahlgren meddelade att till följd av detta beslut komme även den Widebeckska släktfonden att till allmänna stipendiefonden överlämna ett motsvarande belopp.

Så voro Veteranerna beredda att tillsammans med de yngre landsmännen intaga den färdknäpp, som föregick nationens avtåg till Stora Torget och Slottsbacken.

Sven Sernander.

Nya medlemmar t. o. m. 15 april 1938.

Adelborg, O., Advokattfiskal, Lidingö.
 Asplund, Erik, Fil. dr, Stockholm (ständig).
 Backlin, Eric, Överläkare, Lillhagen.
 Björhn, Rune, Läkare, Åsunden.
 Blom, Sven, Byrådirektör, Äppelviken.
 Borgström, Marcus, Lektor, Linköping (ständig 1937).
 Brandt, Birger, Amanuens, Stockholm.
 Brinck, B., Rådman, Sundsvall.
 Brundin, Gunnar, Domprost, Växjö.
 Böcklin, Gustaf, Konstnär, Nyköping.
 Cederström, B. G., frih., Andre bibliotekarie, Stockholm.
 Celandier, Hilding, Rektor, Göteborg.
 von Delwig, R., Rådman, Umeå.
 Dahlqvist, Styrbjörn, Häradshövding, Uppsala (underst.).
 Enberg, Olof, Kamrer, Stockholm.
 Engvall, Anna-Lisa, f. Ericsson, Fru, Kristinehamn.
 H. K. H. Prins Eugén, Valdemarsudde (ständig).
 Fahlström, T. K., Läroverksadjunkt, Norrköping.
 Flodman, Bo, Civiljägästare, Stockholm.
 Frankenberg, Herbert, Folkskollärare, Nyköping.
 Garde, Knut, Kontraktspäst, Södertälje.
 Gauffin, Hugo, Fil. mag., Umeå.
 Gyllensvärd, H., Fil. kand., Stockholm.
 Hagström, Ragnar, Kontraktspäst, Biby.
 Hermelin, Carl Y:son, Fil. kand., Stockholm.
 Hogner, Bo, Länsnotarie, Nyköping.
 Hultén, B., Banktjänsteman, Stockholm (ständig 1937).
 Hultén, O., Docent, Uppsala.
 Höckerberg, F. L., Bokförläggare, Stockholm (ständig).
 Isacson, Eric, Läroverksadjunkt, Linköping.
 Larsson, Arvid, f. d. Ombudsman, Örebro.
 Larsson, Carl, Geolog, Stockholm.
 Lené, G., Häradsskrivare, Sundsvall.
 Lindeberg, Hugo, Direktör, Eskilstuna (ständig).
 Lindmark, K., Adjunkt, Vadstena.
 Löfmark, Göran, Bataljonsläkare, Gävle (ständig 1937).
 Lönnroth, Magnus, Distriktssekreterare, Göteborg.
 Malmgren, Hugo, Läroverksadjunkt, Hudiksvall.
 Nelson, Helge, Professor, Lund.
 Ohlon, Sven Em., Rektor, Göteborg.

Sandström, Emil, Justitieråd, Stockholm.
 Sjöstedt, C. E., Lektor, Östersund.
 Stenbeck, Carl, Prost, Örebro.
 Thunström, Carl, f. d. 1:e Stadsläkare, Västerås.
 Tilander, Gösta, Folkskollärare, Broddarp.
 Wester, Johan E., Grosshandlare, Bärby.
 Zettrén, K. O., Läroverksadjunkt, Nockeby.
 Östby, Anders, Kapten, Jönköping.

Räkenskaperna 15 april 1937—15 april 1938.

Ingående behållning: Svenska statens 4,5 % oblig. å 4,000 kr. 3,960:54; Å sparkassebok 1,858:08; Å postgiro 289:78; Kontant 13:—. Summa kronor 6,121:40.

Inkomster: Sju avgifter av ständiga ledamöter 350:—; Årsavgifter 734:—; En avgift av understödjande ledamot 100:—; Räntor 227:57; Gåvor 250:—. Summa kronor 1,661:57.

Utgifter: 1937 års Majhälsning 744:32; Expedition och porton m. m. 176:95; Nationens allmänna stipendiefond 250:—. Summa kronor 1,171:27.

Utgående behållning: Svenska statens 4,5 % oblig. å 4,000 kr. 3,960:54; Å sparkassebok 2,584:25; Å postgiro 66:91. Summa kronor 6,611:70.

Årsavgiften för 1938.

Årsavgiften hoppas nämnden även detta år få emotse genom postgiro-försändelse. Inbetalningskort bifogas detta brev. Liksom i fjol anses skattmästaren kunna befrias från skyldigheten att kvittera på detta sätt inlevererade avgifter. Skattmästaren vore tacksam om medlemmarna snarast möjligt och helst före Valborgmässoaftonen ville insända sin avgift (årsavgift minst 3:— kr., ständig minst 50:— kr., understödjande minst 100:— kr.) till Södermanlands-Nerikes Nations Veteraner, Uppsala (Postgirokonto 25906).

Porträttkatalogen.

I början av maj 1937 utkom nationens femte porträttkatalog. Den omfattar vt. 1929—ht. 1936 och innehåller samtliga landsmän, som under denna tid tillhört nationen, varav 600 med porträtt. Den skiljer sig fördelaktigt från sin närmaste föregångare genom att antalet landsmän, av vilka porträtt ej kunnat erhållas, är anmärkningsvärt lågt. Åran därav tillkommer utan tvivel katalogens energiske redaktör, fil. doktor Martin Söderman.

Genom denna senast tillkomna del har nu nationen en sammanhängande serie porträttkataloger från vt. 1898. Värdet och trevnaden härav för den enskilde landsmannen torde ej behöva påpekas. För att emellertid denna serie skall kunna fortsättas, fordras dock att nationen ej gör någon ekonomisk förlust på katalogerna. Jag uppmanar därför alla landsmän och nationens andra vänner att så snart som möjligt rekvirera en porträttkatalog. Upplagan har denna gång icke tagits större än att den beräknas kunna bli såld i sin helhet, och priset har därigenom kunnat sättas så lågt som 12 kr. för häftat och 14 kr. för bundet exemplar. För dem, som önska katalogen skickad per post, tillkommer 1 kr. för porto och expeditionskostnader. Beställningskort bifogas denna majhälsning men då den föregående katalogupplagan gått slut, kan äldre kataloger, trots att den finnes på beställningskortet, ej expedieras.

Hans Stjernqvist.

INNEHÅLL:

Från vår till vår	3
Landsmännen	30
Nationens ämbetsmän	33
Utgående balanser	35
»Arkadien»	40
Nationen och hembygden	44
Hembygdskurserna 1907—1937	55
Veteranerna	58
Porträttkatalogen	61
